

№. 40.

DE
ASSECVRATIONE MARITIMA

DISSERTATIO INAUGVRALIS

QVAM

AVCTORITATE ET CONSENSV

ILLVSTRI IVRE CONSVLTORVM ORDINIS

PRO

SVMMIS IN IVRE HONORIBVS

RITE OBTINENDIS

A. D. XXXI. DECEMBRIS MDCCLXXXVIII.

PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI SVBMITTIT

AVCTOR

I O A C H I M V S D E H N

ESTHONVS.

GOTTINGAE,
Typis B A R M E I E R I
ACAD. TYPOGR.

We. 40.

ANSTATT EMOTFAHREN

DISTRICT OF COLUMBIA

KOEN. FRIED.
UNIVERS.
ZU HALLE

We 40

11. 9. 11

À
SON ALTESSE SÉRÉNISSIME
M A D A M E

LA

PRINCESSE DOUAIRIÈRE
DE DASCHKOW

DAME D'HONNEUR DE SA MAJESTÉ IMPÉRIALE DE
TOUTES LES RUSSIES, DE L'ORDRE DE SAINTE CA-
THERINE, DIRECTEUR DE L'ACADÉMIE DES SCIENCES
DE SAINT PETERSBOURG, PRÉSIDENT DE L'ACADÉMIE
IMPERIALE RUSSE, MEMBRE DE L'ACADÉMIE ROYALE
DES SCIENCES DE STOCKHOLM, DE LA SOCIÉTÉ LIBRE
ECONOMIQUE DE SAINT PETERSBOURG ET DE LA
SOCIÉTÉ LIBRE RUSSE À L'UNIVERSITÉ
DE MOSCOU.

1

UNIVERSITÄT SACHSEN-ANHALT
BIBLIOTHEK
LEIPZIG

DRUCK: 1911
VERLAG: B. G. TEUBNER
LEIPZIG

ALLE RECHTE VORBEHALTEN
DIESE KOPIE WURDE HERGESTELLT
VOM UNIVERSITÄTS- UND LANDESBIBLIOTHEK SACHSEN-ANHALT
LEIPZIG

M A D A M E,

Si j'ose présenter à *Votre Altesse Sérénissime* ces prémices de mes études, ce n'est pas que je croye avoir réussi quant au sujet même. Ce qui m'anime à hazarder cette hardiesse, c'est la confiance que j'ai en la généreuse indulgence de *Votre Altesse Sérénissime*, et

l'espérance dont je me flate, qu'*Elle* aura la bonté de recevoir d'un oeil favorable cette foible production, comme un très-humble hommage que je rends avec un profond respect aux éminentes qualités et aux talens supérieurs qui font admirer *Votre Altesse Sérénissime*

de tout le monde, et qui *Lui* ont mérité à juste titre la place aussi honorable qu'illustre qu' *Elle* occupe si dignement.

Je m'estimerai heureux, si *Votre Altesse Sérénissime* daigne honorer ce petit ouvrage d'un regard

gracieux, et me permettre la gloire d'oser *L'*assurer que
je suis avec une très - profonde soumission,

M A D A M E,
de Votre Altesse Sérénissime

ce 6. Decemb. 1788.

le très-humble et très-obéissant Serviteur
JOACHIM DEHN.

Instituti rationem me sufficienter expositurum esse arbitror, praemissa argumento pertractando, ordinis eius, atque methodi, breuissima delineatione. Assuratio maritima per commercium, cui subleuando adhibetur, iura participat, quae usu exigente et humanis necessitatibus gentes sibi quaedam constituerunt, atque, quamquam in ius plurium ciuitatum proprium abiit, id tamen per mutua gentium utilitatem ita stabilitum, ut apud easdem fere peraeque custodiatur. Resultat inde, quod secundum principia naturae rei atque usui generaliori conformata commode sit consideranda, deinde adiectis, quae

)(

re-

restrictiue, declaratiue vel extensiue passim sunt superad-
dita lege, vel vsu speciali; vt et de iuris analogia adplica-
tione, et eorum, quae sua natura positiua egent defini-
tione, determinationis ratione, inde eo facilius constet;
quo difcilior vsus quatalis, isque communis, existit pro-
batu. Originem vero negotii naturalem, ex subiecti con-
ditione quaerere, pro explicanda negotii ipsius natura,
consultius mihi videbatur, quo iucundius mihi fuit, id ac-
curatius et faciliori adplicatione, ope matheseos exsequi;
cui operam me nauasse, duce eo, quem et publico docu-
mento MATHEMATVM PRAECEPTOREM sibi iamdudum
agnovit Germania, gratissima mente, donec viuam, re-
cordabor. —

CON-

CONSPECTVS.

Ordinis in pertrahatione adhibitii.

CAP. I. De orig., nat., et vsu affec. mar. in genere;

II. Ea

1) contrahenda, generatim et in specie declaratione consensus pro forma

A) interna, liciti, certi et aequi. S. I — IV.

B) externa, in instrumento rite confecto. S. V.

2) rite non contracta, quoad eius validitatem attinet, et interpretationem. S. VI.

III. perficienda; et

IV. perfectionis effectu, seu acquisitione iurium, quorum causa inita est assicuratio,

C O N S P E C T V S.

1) generatim s. de earum acquisitionis modo, et habitu inuicem:

2) speciatim de iure

A) affecluroris iu praemium ipsi promissum. S. I.

B) affeclurati intuitu periculi ab affecluratore recepti. S. II.

V. De iure ex contractu exsequendo, generatim, et speciatim

1) de iis, quae illud determinant; SECT. I.

2) de persecutione instituenda; SECT. II.

3) de decisione causae controv. ferenda et in actum deducenda. SECT. III.

** ** **

Accedunt obseruationes mathematicae ad dicta Cap. I. §. I.
seqq. illustranda: §. I. et II.

CAP.

CAP. I.

De origine ac natura aſſecurationis in genere.

§. I.

Conditionis mercatorum imprimis proprium eſt, vt res eorum ſingulare periculum ſubeant; idque adeo varium atque ſecundum quid neceſſario imminens, vt ipsis proprie non de auertenda rerum iactura, ſed damno inde oriundo reparando ſibi proſpicere relictum ſit. Quae licet autem in ſperando ex mercibus acquaeſtu ſufficiens huiuſce aleae ſulciendae poſita ſit ratio, in obtinenda nimirum ex earum pretio praeter fortem, atque conuenientem operae negotiationi addictae compensationem, aequa periculi remuneratione; ea tamen non impedit, quo minus, cum et ipſius probabilitatis incerta eatenus ſit ratio, vt plurimum minus vel magis aduerſorum euentuum, maxime aduerſus tamen contingere poſſit: eumque, quo maior rei forti commiſſae in relatione ad totam bonorum ſummam, valor eſt conſtitutus, eo magis et in damnum ipsis cedere oportet. Hac itaque conſideratione aleae quam maxime mercatorum conditio innititur, cumque hac ipſorum fides, quae integritati, aſſiduitati atque peritiae eorum, praecipue autem conaminum euentui ſuperſtructa eſt.

A

§. II.

§. II.

Vti vero nemo sane in dubium vocabit, quin aliud periculum maius esse possit alio, cum probabilitatis sint gradus; tumque per iustam suppositionem: extraordinarium, quo magis hoc videtur, eo minus esse expectandum, apparet: pluribus obiectis periculo separatim expositis, omnium cuique, quod solito maiorem aduersum constituit casum, aequè euenturum eo minus probabile esse, quo plura ita separatim periculo exposita considerantur obiecta; et denique damnum ex mercium iactura, emolumentum ex lucro, iacturae aequali, eo magis superabit, quo minoris omnia mercatoris valent bona; facile inde patet, conditioni, atque fidei mercatorum haud parum profuturam plurium ipsorum consociationem, qua pro sua quisque probabilis damni rata, damnum, quod cuique euenturum sit; communi contributione refarcire mutue sibi promittunt. Et re vera in hoc ipso posita est ratio, ex qua enatae societates commerciorum in maxime distitis terrae regionibus exercendorum; quae, ob maximos sumtus minus diuiso periculo exponendos, priuatorum singulis, quamquam lucro iacturam metuendam longe superante comitentur, maxime erunt dissuadendae, nisi eosdem sumtus erogandi iam a tali conamine arceant. Vbi vero haud adeo magna res agitur, et per se iam paruum, satisque diuisum periculum locum habet, minus diuitibus fauebit eiusmodi conuentio, cum commoda satis conditio a pauperioribus, ob disparem damni rationem, aegre expectanda, et diuitioribus alicui, ob multiplicia conamina, compensationem quasi (a) per se iam contingere oporteat. — Supradictae autem societates commercii exercendi causa initae, scopo
hic

hic prosequendo obuiæ, propter lucri aequæ ac damni communionem, ita non existunt, ac quas vulgo Assesurationis societatum nomine significant. Quales, non quidem de periculo maritimo conditæ, vtique de alio, loco atque occasione aliquantum diuerso, cognitæ sunt. Quæ vero de generaliiori suppositæ societatis indole attingere occasio fert, exemplis fungi, eas minime defuturas arbitror.

(*) Quod ad probabilitatis rationem attinet, duo specimina hic allegari sufficiet: alterum de fundamentis atque vsu probabilitatis calculi, quod Lipsiæ 1748 edidit Praeceptor maxime venerand. *Abrah. Gotth. KAESTNER*, quo „*Gradus et mensuram probabilitatis dari defendit, praelectionesque suas indicat;*” alterum de determinando lucri emolumento, damni que, ex iactura lucro aequali oriundi, magis in diuitiori ac minus diuiti emolumentum superantis ratione, in *Commentar. Acad. Imperial. Scient. Petropol.* Tom. V. (ann. 1731 et 1732) p. 175. seqq. sub tit.: „*Specimen theoriae nouae de mensura sortis*” proposuit *Daniel BERNOULLI*.

(a) *Ad. SMITH* in op. immortalis ex angl. verso „*von Nationalreichthümern* (Lipl. 76.): *Hat eine grosse Gesellschaft, oder auch ein grosser Kauffmann 20. oder 30. Schiffe in See, so koennen dieselben einander gleichsam selber assureiren, die an ihnen allen ersparete Praemie kann die Einbuessen, denen sie in gemeinen Faellen mit einiger Warscheinlichkeit ausgesetzt seyn moegen, vielleicht mehr als compensiren.*” B. I. C. X. p. 164.

§. III.

Nititur huiuscemodi societas, de quocunque periculo inita sit, conuentione onerosa, qua sociorum quisque duplicem gerit personam, aliam qua cauens, aliam qua securus; et de quo reliquis

priori respectu se obligavit, ad idem posteriori eosdem sibi habet obstrictos. Maxima itaque, qualem natura rei admittit, huius negotii propria est praestationum aequalitas, illudque hisce imprimis nititur principiis: 1) contributionem ad damnum refarciendum a quoque, pro periculi tempore contractus bona fide aestimati rata cuiusque, in quantum modo res recepto periculo secundum conventionem subesse inceperit, esse faciendam; neque a quoque pro rata damni ex re sua ipsi evenientis, neque pro rata probabilis damni post tempus contractus innotescentis, cum utrumque fini ob quem contracta est societas repugnet; et prius adeo, ut nihil *vere* actum subesset; posteriori autem admissio, unde rata, secundum quam obligationi satisfaciendum, determinanda, dici nequidem poterit. Probabile enim iudicium, ob propriam ipsius indolem, quia certum non est, progressu temporis aliis patefactis aliud fit; ideoque minime ex eo, quod postea innotescit vel accidit, id, quod aliis innixum iuste antea latum est iudicium, mensuram excipere potest. Nec itaque alter, cuius res breviori periculo, ac minori, quam bona fide ab initio aestimatum fuit, damno adfecta, vel salva periculo amota est, idcirco alteri, cuius statim, ac receptum subiit periculum, perit res, conventioni sua natura aequae stare recuset. Deinde 2) praeter damni praestationem lucrum proprie dicendum, et eatenus titulum acquirendi sociis, qua securis, hocce negotium praebere non potest. De lucro enim ex mercibus societatem non iniere, nec ex toto negotio in se lucrum aliquod omnibus prouenturum intelligi potest; ideoque nec singulis, cum tale citra alterius socii laesionem contingere haud possit;

possit; indeque, vti eiusmodi intentio in lucrum ex negotio ab omnibus directa mutuo se tollit, ita in singulis quibusdam posita tam onerosae huius negotii naturae, quam securitatis fini repugnat. Praeterea vero 3) obuium est, eam quam quisque pro praesita cautione securitatem recipit promissam, tanquam cautionis pretium esse considerandam, plusque inde in pretio ex post alicui contingere posse, si damnum pro ipsius rata singulare eueniat, ac ipse aliis praestat, et ita in hoc negotio pretii quantitas secundum quid certa, nimirum etiam ab euenientis damni quantitate dependet; non itaque 4) a lucro, quod ex rebus suis habent, qui pretium illud praestant, et in damni reparationem accipiunt. Quare etiam quarundam deperditarum rerum damni reparatio, citra, quod ex reliquis in restitutionem non venientibus procedit lucrum, siue solito maius, siue minimum, in eadem semper quantitate fieri debet; sique aestimationis reparandae rei conuentio adiecta fuerit, resarciendam quantitatem eadem aestimationis quota exhibet, pro qua reparanda res damno affecta est. Quam quotam, non vero resarciendam quantitatem, offert id, quo laesae minoris veneunt res, quam, si damno non adfectae fuerint, eodem loco et tempore venire potuissent. — In hisce enim positum est discrimen inter adsumptam societatem et illam, qua de lucro, cuius propria adhuc est alea, singuli simul sibi cauent consociati.

III.

Quaedam adhuc in hac societate animaduertenda, nimirum:

1) Quae communibus in finem societatis consequendum expediendis

dis negotiis requiruntur operae, nisi has aequo modo distributas ipsi, v. c. per turnum, praestent focii, per salarium, quo eas obtineri licet, ope contributionis praestabunt. Quod hac ratione conferunt, si ad contractus tempus, vt natura negotii exigit, respicimus, id aperte propter securitatem consequendam praestitum, in ea, quam ex conventionione pro cautione recipiunt, non continetur, et, nisi ex lucro rerum suarum, si tale quid adferant, illud recuperent, eius damnum patiuntur, cum id, quod aliis praestant, per securitatem recipiant, et ex negotio ipso per se nihil proveniat, nec inde citra alterius laesionem contingere possit. Deinde 2) patet: ob communem contributionem ad singuli cuiusque damnum reparandum, omne periculum propriis rebus imminens hac societate remoueri haud posse, cum ad illud semper quisque pro sua rata tempore contractus definita, etiam concurrere debeat; ideoque 3) tam hoc respectu, et tanquam de reliquorum periculo cauens, quisque socius adhuc aleae, quamquam probabili ratione minori, ac citra periculi sui translationem in alios, expositus manet. — Caeterum haec societas, quamquam tot cauentibus ac securis consistit, adeo ad certum eorum numerum per naturam suam adstricta non est, vt nec duobus etiam subsistere possit; et vel societatis character ex praesuppositione, salua conventionione qua niritur, saluisque omnibus ex hac obtinentibus consecrariis, quorum haecenus facta est mentio, summoueri potest; qui, vt exemplis actu existentibus proposita propius accedere appareant, tantum adhibitus est, deducendorum autem fundamentum nullibi subministravit.

§. V.

Cum vero eiusmodi conuentio et in specie societas quocunque tempore et vbique, saltem cum vtilitate pro eius electione decidente, imprimis tanquam subiectos pari conditioni supponens locum fortiri non possit, et pro circumstantiarum varietate omnis periculi translatio, quoad dicto negotio obtineri nequit, vtilior videatur: obuius ad aliud negotium ex praesuppositis est transitus et quidem ad simplicius, vt apparet, quo diuersae qualitates cauentis et securi, vni individuo antea inhaerentes, diuersis iam tributae spectantur; quod erit conuentio, qua quis periculum alterius recipit pro certo pretio; eaque assicurationis, securus assicurati, cauens vero assicuratoris nomine venit. Societas ita cauens, assicuratoriae societatis, ideoque communi supradictae, specie diuersae (§. 3), adpellatione vtitur.

§. VI.

Ad naturam huius conventionis adcuratius declarandam, ex eius cum supramemorata (§. 3 et 4.) comparatione patet: 1) id quod assicuratori pro receptione periculi praestandum, praeter ipsum probabilis damni s. periculi pretium, in quo eius periculi, cuius in supradicta societate translatio fieri non potuit (§. 4.), comprehensum est pretium: citra assicurati laesionem continere omnis aleae suscipiendae (§. 4.) remunerationem et ipsius operae seu molestiae (a), nec non si pro certiore indemnitate promissae praestatione obtinenda, determinata pecuniae summa, vt imprimis in societatibus assicuratoriis fieri solet, deposita fuerit, eius accessio-

rium, seu vsuras. Quia enim ex ipso negotio praeter id, quod actu sibi praestant contrahentes, nihil prouenit, omnium horum pretii constitutiouorum ratio in pretio habita intelligitur. Cum vero etiam in assecurato, ne commodum ex redemptione periculi, in remota omni alea consistens (§. 8), ipsi adeo deminuat, similis respectus, si illud susciperet, aut negligeret, locum merito habeat: facile erit ad intelligendum: ob haec omnia pretii constitutiuae (b), pro circumstantiis diuersa, eius determinationem maxime ab eorum conuentione dependere; illudque magis congrue praemii siue pretii assecurationis, quam pretii periculi nomine significari (c).

(a) v. supra §. 4 et infra §. 48. in. f. et conuentio societ. aff. Hauenf. art. 23. "Und endlich bezahlet der Asscuradeur annoch ein Quart pro Cent von der versich. Summe, anstatt der Prouision und Courtage, die aufferhalb Landes bezahlet wird."

(b) Hasce obseruationes non esse ociosas confirmat sententia praeclar. viri Ad. SMITH (Vntersuchung der Natur und Ursachen von National-Reichthumern) B. I. c. 10. p. 163. "Vm das Asscuriren gegen Feuersbrunst oder Seegefahr, zu irgend einem Gewerbe zu machen, muß die gewoehnliche Praemie zur Verguetung der gewoehnlichen Einbußen, zur Bezahlung der Kosten der Geschaeft der Asscuranz und zur Gewahrung eines Gewinnes hinreichen, den man von irgend einem gleich grossen, auf irgend ein gemeines Gewerbe angewandten, Capital haette ziehen koennen. Wer nicht mehr als dieses bezahlet, der bezahlet augenscheinlich nicht mehr, als den wirklichen Werth der Gefahr, oder den niedrigsten Preis, um welchen er vernuenftiger Weise hoffen kann, sich dagegen zu sichern. Ob aber gleich viele Leute eine maessige Summe durch Asscuriren erworben haben, so haben ihrer doch wenige ein grosses Vermoe-
gen

gen dadurch gewonnen; und aus dieser Betrachtung erhellet es schon deutlich genug, daß die gewöhnliche Bilanz des Gewinnes und des Verlustes, in diesem Gewerbe nicht vortheilhafter ist, als in andern gemeinen Gewerben, wodurch so viele Leute ihr Glueck machen."

- (c) Ita in ord. omnibus adpellatur; v. c. in Rvss. §. 182. "eine der Laenge und Beschaffenheit der Reise oder Jahreszeit, oder andern Umstaenden angemessene Belohnung" et in Ord. de Louis XIV. h. t. art. III. "la prime ou coust de l'assurance. et ibid. art. I. Permettons— aux assureurs, de stipuler un prix pour lequel ils prendront le peril sur eux.

§. VII.

Hac quidem consideratione assurancemodis quaestus faciendi ex parte assicuratoris merito accenseri licebit; quamquam, quia emolumenta damnis non satis aequiparare solent homines, minime in numero fauorabiliorum constituta sit (a). Quando quidem vero aequum est lucrum assicuratoris ex hoc negotio, eo magis idem finis assicurato huius negotii naturae repugnat: cum iam in supra considerata societate id irrevocabiliter apparuerit, et in assurance praeterea omnem aleam, quoad in praedicta, eam tantum maxima ex parte distribuentem, societate fieri non potuit, transferat assicuratus. Ideoque etiam de damno tertio imminente, et in omni praestationis promissione, in qua indemnitas assicurati cessat ratio, minime assurance, sed sponso potius facta est.

(a) v. etiam supra §. 6. not. b.

§. VIII.

Insignis huius negotii patet utilitas. Praeterea enim quod, tanquam quaestus species ex assicuratorum parte, quaestuosum facultatum ipsorum usum coniunctum habeat; et, per consequentiam apertam, etiam civitatis totius, cuius partem constituunt; indeque tam in aduehendarum, quam exportandarum rerum commercio, ad extraneos aequae ac civis pertinentium, promovendum est; eo magis id erit, negotio hoc tanquam securitatis adiumento spectato. Periculi repraesentatio animum supprimit, et ubi a suscipiendis cum alea coniunctis negotiis non omnino deterret, repellit tamen eorum frequentiam; a qua ut plurimum gradus utilitatis dependet. Ut vero assicuratio, quantum fieri potest, usum praestet, eandem facile, quam minimo sumtu atque certissimo effectu obtinendam esse oportet. Vtrumque priorum quidem assicuratorum concurrentia, praecipue vero assicuratoriae societates (ex rat. §. 2); ultimum vero certum ius, idque, ut imprimis causae mercatoriae exigunt, promptissime exsequendum praestabunt.

§. IX.

Pro obiectorum varietate, non aequae casuum damni discrimine, in varias species abit assicuratio; et generaliora eius principia varias determinationes, tam ex obiectorum natura, quam legibus atque consuetudine, accipiunt. Quae navigatio, nis periculum concernit, seu maritima imprimis, ob aleam mercaturam comitantem prae aliis singularem, atque perniciosam, ampliori usu et maxime frequenti; et ob insignem commercii fauorem in pluribus regnis atque locis specialibus legibus
mu-

munita est. Hæc, ut commercium, in cuius fauorem sancitæ sunt, mutuo mercaturam exercentium commodo conditæ et ad effectum deductæ, eminentem principiorum paritatem offerunt. Vnde euenit, quod facilius, quam in aliis iuris positiui speciebus, ubi variae locorum atque terrarum rationes maius habent momentum, ex earum et consuetudinum consensu fundamenta, naturæ negotii aperte conformia, generalius obtinentis iuris affecuratum colligi possint.

(a) EMERIGON *Traité des assur.* T. I. Ch. I. S. VI. p. 21. *C'est en effet par le droit des gens que la navigation a toujours été réglée. Elle est le lien de la société des Peuples. Elle repand en tous lieux les commodités et l'abondance. Elle est subordonnée à des règles communes, que les besoins mutuels font respecter et que l'équité naturelle avoit déjà gravées dans le cœur de l'homme. Chez les nations commerçantes les loix maritimes sont à peu près les mêmes, attendu la reciprocité des intérêts. On doit donc avoir recours aux loix des autres peuples, soit pour mieux connoître l'esprit des Ordonnances du Royaume, soit pour décider les cas qu'elles n'ont pas prévus.* — "Nec negligenda aliarum maritimarum prouinciarum obseruantia, si vbique par, et vniformis est, nec speciali ratione nititur". STYPMANNVS P. 4. c. 7. n. 736., LOCCEN. II. 5. n. 2., WESKETT *Theorie und Praxis der Asf.* (quoad Angl. præsertim) P. I. p. 191; 271. et plur. loc.

§. X.

Dè affecuratonis, qua forma interna hodie ab aliis negotiis distincta est, origine historice adeo certe non constat, ut sæculo XII. cum aliis, vel XIV. aut XV. cum aliis eam adsignare liceat. Frustra itaque apud Rhodienses, Massilienses et Romanos eius ve-

stigia quaesita. Refert quidem LIVIUS, praetorem quondam (a) in concione edixisse, "qua die vestimenta, frumentum Hispaniense exercitui praebenda, quaeque alia opus essent, naualibus sociis esset locaturus. Vbi ea dies venit, ad conducendum tres societates aderant, hominum vndeuginti, quorum duo postulata fuere, vnum, vt militia vacarent; alterum, vt, quae in naues imposuissent, *ab hostium tempestatisue vi, publico periculo essent*. Vtroque impetrato, conduxerunt." Et (b) "quia publicum periculum erat a vi tempestatis in iis, quae portarentur ad exercitus, et ementiti erant falsa naufragia, et ea ipsa, quae vera renunciauerant, fraude ipsorum acta erant, non casu; in veteres quassasque naues paucis et parui pretii rebus impositis, quum merisissent eas in alto, exceptis in praeparatas scaphas nautis, multiplices fuisse merces ementiebantur." Imperator Claudius, vt in eius vita adnotat SVETONIUS (c), arctiore annona "nihil non excogitauit ad inuehentos etiam in tempore hiberno commeatus. Nam et negotiatoribus certa luca proposuit, suscepto in se damno, si cui quid per tempestates accidisset. Paululum ab hisce differt species, quae in epistolis CICERONIS (d), in Cilicia victoris, exstat, qui Romam publicas pecunias mittens ad proquaestorem Canin. Salust. scribit: "Laodiceae me praedes accepturum arbitror omnis pecuniae publicae, vt et mihi et populo cautum sit sine vecturae periculo."

(a) L. XXIII. 48. et 49.

(b) L. XXV. 3.

(c) cap. 18

(d) L. II. epist. 17.

§. XI.

Ordinationem sine dubio primam conditam FLORENTIAE. anno MDXXIII. d. 28. Iun. proxime subsecuta breuior, CAROLO V., deinde alia PHILIPPO II. constituyente, concernens nauigationis ad Indias orientales intuitu factas assécurationes, et alia ab EODEM Antwerpiae publicata; quas AMSTELODAMENSIS, MIDDELBURGENSIS, ROTERODAMENSIS, aliaque, vt SVECICA, HAMBURGENSIS, PRUSSICA et nouissime RVSSICA, constituens VI. caput Ordinationis Imperialis de commercio nauali, exceperunt.

CAP. II.

De contrahenda affecuratione.

§. XII.

Contrahitur affecuratio consensus mutui legitima declaratione de periculo rei pro certo praemio recipiendo. Ea fieri nequit, nisi observata tam interna quam externa forma, natura rei, legibus, vsuque loci, vbi contrahitur, desiderata. Interna concernit tum id quod, tum a quibus in contractum deducitur, et requirit vt consensus licitus, certus et aequus, seu iusto fundamento innixus sit. Externa forma, vt exactior existet consensus, eiusdem in instrumento facta declaratione absolvitur.

SECTIO I.

De iis, quae in contractum licite deducantur; et qui eundem licite celebrent.

§. XIII.

Omnium rerum intuitu affecuratio contrahi potest, quarum periculum ad transferentem spectat et onerosam translationem salvis legibus recipit. Absque periculo, saltim putativo, affecuratio proprie cogitari nequit, nec sine obiecto ex quo illud affecurato imminet (a): cum, cessante damni refarciendi ratione, sponso potius

tius celebretur, quae tanquam aësecuratio minime valet. Ex hisce itaque patet: 1) suae rei intuitu, quoad eius periculum in creditorem per bodemeriam, vel cambium marinum (b), vel anteriori aësecurationis instrumento iam translatum est, valide non posse contrahi aësecurationem (c); omnino vero quatenus adhuc ex ea debitori vel aësecurato periculum imminet, tam in quantum dicto modo non est obligata, quam si ex prioris aësecuratoris insolventia periculum denuo imminet (d). Hoc ultimo casu vel de eius solvendi facultate, vel de ipso in eum translato periculo, tam sublato priori contractu, quam iuris ex eo competentis cessione novo aësecuratori facta, contrahi potest. Contra 2) res aliena non, nisi quoad ex ea periculum alicui imminet, huic aësecurari potest; eatenus nimirum creditori per bodemeriam (e), vel per cambium marinum (vid. tamen §. 15), nec non aësecuratori (f). Denique 3) ex supradicta ratione non valet, quae ultra iustam rei aestimationem, quoad alicuius periculo est, inita est aësecuratio (§. 37); quae vero iusta sit aestimatio, infra in aestimationis pertractatione disquirendum. Ex haëtenus dictis 4) facile est intellectu, iteratam eiusdem periculi translationem ab eodem factam, secundum huius contractus naturam, esse inualidam; et eatenus duplicem aësecurationem. Quare 1) de diverso periculo ab eodem contrahi potest, dum casuum receptorum, vel rei eiusque valoris quantitatis, navigationis vel temporis diversitas obtineat; nec minus 2) de eodem periculo a diversis personis, quibus diverso respectu imminet; ceu casus hoc §. recensiti declarant.

(a) Rvss.

- (a) RVSS. *K. H. O.* §. 203. et 204., AMST. art. 13. PREVSS. *A. O.* §. 21, ROTTERD. art. 28., *Stat. IANVENS.* c. 17. 2., MIDDELB. 2., SVED. III. 7.
- (b) AMST. *A. O.* art. 21. additional.; *Ord. de I.* XIV. art. 16, PREVSS. *A. O.* §. 31.
- (c) RVSS. *K. H. O.* l. c.
- (d) RVSS. *K. H. O.* §. 214, *Ord. de L.* XIV. art. 20., arg. art. 25. *Ord. AMST.* addit. Vid. etiam HAMB. *A. O.* Tit. XVIII. 2. *Stat. Georg. II.* c. 37. f. 4. WESKETT C. II, p. 82. Id quod reassecuratio audit.
- (e) RVSS. *K. H. O.* §. 201., *Ord. de L.* XIV. art. 17., HAMB. *A. O.* Tit. IX., AMST. art. 19., PREVSS. § 31, ROTTERDAMM, 26., SCHWED. III. I.
- (f) Hoc etiam reassecurationis nomine venit,

§. XIV.

Cum finis assureato propositus secundum huius contractus naturam sit reparatio damni, duo ulterius circa obiectum inde oriuntur requisita, quorum alterum est, ut existens sit, quoniam rei non existentis neque damnum neque ideo eius praestationis receptae pretium aliquod aequum cogitari potest; alterum vero, ut per navigationem assurecuratam certum ipsius non pateat damnum, quia alias aequale saltem damni aestimationi eius praestationis receptae pretium esset soluendum. Indeque nihil, quod ad hunc contractum attinet, vere actum subesset, nisi et damni, et eius incerta ratio, adsit. — Ex horum requisitorum legibus receptorum priori sequi videtur: lucrum ex mercibus sperandum et vecturam (*Frachtgeld*) (a), cum certo

vtrumque, quatenus saluae aduenerunt merces, demum existat; et ex altero requisito: impensas tam in transuectionem mercium, vtpote in eas naui imponendas caet., quam in nauim instruendam faciendas, cum certo subsint et desinentur per navigationem assecuratam decremento, valida non praebere assecurationis obiecta. At enim vero consideratio naturae, 1) uecturae et impensarum, quae in instruendam nauim sunt et 2) lucri sperandi et sumtuum in mercium transuectionem, vtpote onerationem, caet. erogandum offert: α) posterioris vtrorumque coniunctorum non quidem per se necessario, sed vt prius eorundem consequi possit, certum impendenti esse detrimentum; neque proprie illud dicendum esse damnum, quoad in hoc et cum lucro (*Netto-Fracht, Netto-Gewinn*) recuperatur, vtique vero quoad hoc deficiente non recipitur: id quod ab euentu navigationis dependet (b); β) cum prius citra posterioris erogationem existere non possit, eique ideo subroget, alterius coniunctorum certum patere damnum, atque eatenus necessarium. — Ex quibus colligendum 1) alterutrius coniunctorum, ob apertam damni incertam rationem, validam secundum huius contractus naturam contrahi assecurationem; 2) non vero vtriusque simul, ob identitatem periculi (c). Et haec ita: quoad coniuuncta se exaequant (d). Nam in proprio lucro ex uectura et lucro sperando (*Netto-Fracht, Netto-Gewinn*) cessat ratio: idque, tanquam non existens obiectum, proprie damni non habere naturam, dicendum est. Haecenus proposita ad melius perspiciendas diuersarum ordinationum expressas, inter se maxime diuersas dispositiones facient. Quibusdam enim uecturae nec non eius quod ad instruendam nauim

perinet (e), quibusdam solius vecturae (f), aliis tantum impensa-
rum (g) in nauem instruendam factarum concessa est asecuratio.
Lucri sperandi (*imaginiter Gewinn*) alibi expresse prohibi-
ta (h), expresse alibi permilla est asecuratio (i), aestimati (k) ex
Ord. AMST. quo ipso aliquantum ratio, qua supra consideratum
mutata est. Impensas, usque dum merces in nauem impositae sint,
factas veri valoris rei aestimatione contineri plurimae expresse con-
cedunt ordinationes, quae, quamquam ultra verum valorem asecu-
rationem prohibeant, eas tamen tanquam augmentum valoris rei
considerant; id quod et supra propositis principiis conuenit (l). —

(a) *EMERIGON* Ch. VIII. S. VIII. ita argumentatur: "*le fret à faire est un profit incertain. Il sera le prix de la navigation heureuse, et le fruit civil du Navire. Il ne l'est pas encore. Il ne peut donc devenir une matiere d'Assurance*" — eam quam *CLAIRAC* sur le *Guidon de la Mer* Ch. XV. art. I. p. 317. avert rationem prohibitionis: "*pour rendre le maitre plus soigneux de la conservation du Navire et de la marchandise, qu'il pourroit negligev, s'il etoit assuré: ne detur occasio ad delinquendum*". non improbans; at veritorem se reddere opinatus. — De lucro sperando similiter: "*le profit est un être moral qui ne se trouve point dans le Navire, et qui par consequent ne peut pas être assuré*". *IDEM* Ch. VIII. S. IX. pag. 232. —

(b) Nam vectura etiam contribuit ad avariam communem.

(c) Hoc eo magis huius contractus naturae aduersatur, cum euentus intuitu navigationis maxime omnium aduersus asecurato prosperri-
mus omnium existeret: et vice versa prosperrius mercium aduen-
tus ei maxime omnium aduersus. Hoc enim casu solam vecturam,
aut lucrum sperandum acciperet, cum certo erogatorum in instru-
ctionem vel operationem caet. detrimento: illo vero casu totum
vtrum-

vtromque reciperet ab affecuratore, id est, affecuratio eidem fieret modus adquirendi (§. 3 et 6), et praereret incitamentum promovendi aduersum navigationis eventum.

- (d) Vnde et vbi totam vecturam affecurare licet, obseruat recte MAGENS cap. 16. "Bey einer Affecuranz auf das Casco eines Schiffs pfleget man in dessen Taxation alle Vnkosten der Ausrehdung, die Provisonen, vorausbezahlte Volkshaur, wie auch die Affecuranz-Praemie zu begreifen, und solchermassen bleibet kein weiterer Raum übrig, um auf die Fracht versichern zu lassen, als blos für den Verbruchschuß oder Profit solcher Reise; und wenn auch in der Police eine Evaluation stehet, gehört sie niemals weiter für richtig erkannt zu werden, als der Sache Natur nach billig ist". — Ita etiam societ. Londin. affecurare ref. WESKETT P. I. p. 259.
- (e) AMST. A. O. art. 7. et 15: "Es koennen auch Frachtgelder, nebst den gewöhnlichen Vnkosten, oder sogenannten ordinaires Haverey (nach Abzug der Volkshäuer und anderer Vnkosten, die nach einer glücklichen Reise davon bezahlt werden muessen) fuer eine solche Summe versichert werden, als man nach der Billigkeit befindet, das auf der Reise verdient oder verlohren werden kann, welches aus der Chartepartie, Manifest oder Connossement zu erweisen ist (v. verf. ENGELBRECHTII) cf. etiam HAMB. A. O. III. 1. et 3. XII. 1.
- (f) ROTTERD. A. O. 26.
- (g) Ord. de L. XIV. art. 7. et 8. Ord. PHIL. H. 10. et II.
- (h) Ord. de L. XIV. art. 15., DAEN. 3., ROTTERD. 28.
- (i) AMST. 17., PREVSS. 34., HAMB. III. 2., SCHWED. III. 1.
- (k) v. MAGENS c. 18.
- (l) vid. infra §. 36.

§. XV.

Ex generalioribus iuris rationibus validae aësecurationis obiectum 1) merces inuehi vel exportari prohibitaë, vel ad prohibitam navigationem destinataë, esse nequeunt (*a*). Cum enim leges confiscationem, aliasque insuper poenas, ideoque certum secundum quid damnum contrauenienti decernant, huius periculi auersionem in earum fraudem tendere, manifestum est. Quarum prohibitio- num vis, cum ex subiectione descendat, et temporalis ex negotia- tione in exteris territoriis iure gentium fundata sit (*b*), legibus ibi vigentibus, quamquam vsu passim aliud obtineat (*c*), merito non deneganda, vltra dictam rationem tamen non extendenda (*d*). Vtrum res hostiles aësecurari liceat? in vtramque partem iuris et politicis rationibus disputant (*e*), quamquam ob commercii cuiuscunque nexum sublatum, et obuiam publici et priuati commodi collisionem, negatiua sententia magis tuenda videatur. 3) Ob singulare sortis periculum creditori, per bodemeriam et cambium marinum, vsuras modum legitimum alias definitum excedentes sibi stipulari licet. Qua ratione cessante, translato in aësecuratorem sortis periculo, vsuras in aësecurationis contractum deducere (*f*), passim, non vbique ta- men, prohibitum est.

Libertatis, s. redemptionis ex captiuitate, aësecuratio, et ipsius vitæ, nisi expresse prohibita (*g*), contractus naturæ aëque ac hõne- statis et iuris rationibus, vt Gallici quidam scriptores putant (*h*), minime aduersa est. Nihil enim aliud continet, ac præstationem certæ definitæ summaë, ei faciendam, cuius, viuere alterum, tanti aperte

aperte interest; et praeterea animos ad labores nauticos subeundos excitat.

- (a) RVSS. *K. H. O.* §. 200., *PREVSS. A. O.* §. 30. et alibi.
- (b) Vattel *droit des gens* L. II. Ch. 8. §. 101. et 108., MOLLOY *de iure mar. et nauali* L. II. c. 7. §. 15.; locum exhib. WESKETT P. II. p. 188. n. 1. et p. 189. n. 3.
- (c) EMERIGON *c. l.* p. 213. vsum testatur: "*Les Espagnols et les Anglois en tems de paix la pratiquent chez nous. Il nous est donc permis, par une espece de repressaille de la pratiquer chez eux*". IDEM p. 685.
- (d) MAGENS cap. 13. EMERIGON *l. c.*
- (e) Congessit eas WESKETT P. I. p. 231. seqq.
- (f) *Ord. de L. XIV.* art. 17.; RVSS. *K. H. O.* §. 101. prohibet eo casu vsuras 6 de centenis excedentes sub vsurariae prauitatis poena.
- (g) vt in Gallia ex *Ord. de L. XIV.* art. 10; *Ord. ROTERODAM.* art. 10. *MIDDELB.* art. 2.
- (h) EMERIGON Ch. VIII. S. I. ibique citt.

§. XVI.

Ex speciali vero ratione quibusdam ordinationibus determinatum valoris nauis partem suo periculo affecuratus retinere obligatus est (a); videlicet tam ob certum pro parte decrementum nauis, et potissimum ad praecauendum damnum ex neglectu curae conseruationis rei metuendum. Ob eandem etiam rationem (b) plurimis ordinationibus affecuratio mercedis ac stipendiorum nautarum prohibita est (c).

- (a) $\frac{1}{2}$ valoris navis ex *Ord. ROTEROD.* art. 31., $\frac{1}{3}$ valoris ex *Recopil. de Leges de las Ind. L. 5., Ord. de L. XIV.* art. 19: "Et si les assurés sont dans le vaisseau, ou qu'ils en soient les Propriétaires, ils ne laisseront pas de courrir risque du dixième, encore qu'ils ayent déclaré fai e assurer le total." —
- (b) *MAGENS c. 16.* in fin. cf. *EMERIGON T. I.* p. 236. ibique cit. *SIYPMANNVS* p. 455. et *POTHIER D.* 33.
- (c) *Ord. PHIL. II.* art. 9., *MIDD. 6., AMST. 13., Ord. de L. XIV.* art. 15. *PREVSS. I., HAMB. II.* 4. — Expresse permiffa *Ord. ROTEROD.* art. 26.

§. XVII.

Caeterum obiecta huius contractus naues et merces prae aliis solita constituunt. Quod plures ordinationes affecurato de toto, quod ipfius interest, prospicere sibi concedunt, id praeter rei valorem tam impensas transuectionis intuitu faciendas (§. 15.), quam in specie praemium spectat (a). Praemiorum praemia vsque ad omnis periculi affecurati extinctionem adiicere, vsu (b) quibusdam locis inualuit: non tamen pro vbique admisso accipiendum; cum potius, si ex generalioribus huius contractus principiis iudicandum (§. 15), pro rerum affecuratarum natura maxima cum restrictione affirmandum sit (c).

(a) *HAMB. A. O. III.* 3., *Ord. de L. XIV* art. 20., *AMST.* art. 22., *ROTTERD.* art. 25., *MIDDELB.* art. 2. addit., *Recopil. l. 9., PREVSS. A. O.* §. 35.

(b) Vt praeciud. de Gallia testatur *EMERIGON Ch. VIII. S. XIII.* pag. 245.; de Anglia *WESKETT P. I.* p. 318. "pflęgte ehemals in London heftig bestritten zu werden; aber gegenwaertig wird es verstat-
tet

tet — wird genennet das Interesse bedecken". Cf. etiam MAGENS c. 31. in f. —

Computatio hoc modo facienda: Re quadam aestimata, v. c. 50000 R. = a; praemium 20 pro centenis = $\frac{1}{5}$. 50000 = $\frac{1}{n}$ a; huius praemium = $\frac{1}{7} \cdot \frac{1}{7}$ 50000 = $\frac{1}{n^2}$ · a; et ita porro; h. e. totum praemium cum re ipsa =

$(1 + \frac{1}{n} + \frac{1}{n^2} + \frac{1}{n^3} + \dots + \frac{1}{\infty}) \cdot a = (1 + \frac{1}{n-1}) a = \frac{n}{n-1} \cdot a$;
ideoque in exemplo $(1 + \frac{1}{4}) \cdot 50000$ R = (50000 + 12500) R
totum quod interest; et totum praemium = 12500 R. Idem
etiam efficitur ita: si pro 50000 R detracto praemio 40000 R red-
eunt; quanta summa assurenda (= x), vt recipere liceat
50000 R? Et erit $x = \frac{50000}{40000} \cdot 50000 = \frac{1}{4} \cdot 50000$ R =
62500 R.

(c) Conf. omnino MAGENS c. 32. p. 45.

§. XVIII.

Ex vna parte securitas, ex altera eius praestationis pretium, seu praemium s. d. promissum est. Eius aequitas ex tempore contractus aestimanda; quod natura huius contractus exigit; quantitas vero a conventionione, in qua tamen ratio periculi habita intelligitur, dependet (a). Indequae 1) si alterius contrahentis culpa alter ad erroneam periculi persuasionem inductus fuerit, per errorem etiam definitum censetur praemium; et pro re nata vel ad rescissionem contractus vel ad aequius praemium definiendum laesus provocare potest (vtpote in aestimatione rescindenda): contra vero 2) citra hanc

hanc causam laesio ex stipulatione praemii allegari nequit; quia secundum iustum tempore contractus de periculo latum iudicium facta est. Denique postremo 3) praemium reassecurationis et praemium asecurationis se inuicem superare possunt. — Sine praemio asecuratio, cuius onerosa natura est, non contrahitur, sed aliud negotium; quamquam, praemio in alia re ac pecunia numerata constituto, quo minus asecuratio sit, nihil impediat.

(a) Cf. supra §. 6.

§. XIX.

Asecurationem proprio nomine valide contrahunt, qui suo se arbitrio bonorum intuitu obligare valent, nec speciali legis dispositione ab hoc contractu arcentur. Qui proprio nomine mercaturam suo arbitrio exercent minores, foeminae, filiique familias, nulla, quae curatores habentibus aut sub patria potestate constitutis, qua talibus, competit, obstante huius negotii validitati exceptione, asecurationem contrahunt. Speciatim vero asecurati partes valide non subeunt, quibus periculum rei transferendum non imminet (a); quibus illicito modo, utpote prohibitam negotiationem exercentibus; illi, nisi nullus sit contractus, poenis tamen subiiciuntur (b). Asecuratoris vero vices sustinere quidam, ad publicum detrimentum auertendum, ob negotii aleam, prohibentur (c), quidam vero, ne a religione officii auocentur, ut iudices in causis asecurationum (d), nec non ad hoc negotium expediendum constituti proxenetae (e), atque disparitores publici, (*Dispacheur*) (f); similiter directores societatum asecuratoriarum priuatim asecurare (g), et qui hoc ne-

go-

gotium cum aliis expediendum susceperunt, in eodem citra mandantis consensum se ipsos obligationibus in alium transferendis submittere nequeunt (*h*); difficile enim est, ut vnus homo duorum vicem sustineat. — Vbi denique societates assicuratoriae privilegiis gaudent, ex hisce patebit, quoad vel aliae societates (*i*), vel et singuli ab hoc negotio arceantur.

(a) §. 13. *supra*.

(b) Cf. EMERIGON T. I. Ch. IV. S. II. pag. 97. seqq.

(c) ENGELBRECHT ad *Weskett* III. B. p. 93.

(d) *Ord. de L. XIV.* art. 68, ROTTERD. art. 82., SCHWED. IX. 1.

(e) AMST. *A. O.* art. 39., HAMB. II. 2, ROTTERD. art. 80., MIDDELB. 29., SCHWED. I. c., PREVSS. §. 20. *Recopilat. de Leyes de las Ind.* L. 4., *Ord. de L. XIV.* art. 68. In Anglia eis licet assure: WESKETT P. II. p. 25, n. 7.

(f) *O. A.* HAMB. et SVEC. II. cc.

(g) ENGELBRECHT *l. c.* p. 92.

(h) EMERIGON T. I. Ch. V. S. IX.

(i) v. c. Londini: MAGENS *Versuch* cap. 5.

§. XX.

Commisum sibi negotium hocce alii publica auctoritate simul constituti, alii sola mandantis expediunt (*a*). Ex susceptione negotii, quae, uti gesti approbatio committentis, in re mercatoria per receptionem litterarum, tempestive non contradictam, tacite facta intelligitur (*b*), ad fines mandati diligenter custodiendos atque negotium secundum usum loci bene gerendum, tenentur. Praeter ea,

D

quae

quae fert ipsa generalis mandati natura, quibusdam locis ex speciali circa hunc contractum consuetudine proprio nomine obligationes ex contractu asecurationis et persequuntur (c), et praestant (d). — Proxenetae vero publica auctoritate constituti non addicti alterutrius contrahentis partibus in alterius fraudem esse, sed in vtriusque commodum officio fungi debent. Ab ipsorum habilitate saepius negotii validitas dependet; et, vti eorum est omnia, quae ipsis commissa sunt, praemii puta solutionem, instrumenti confectionem caet., bona fide et absque mora expedire, ita, vt nihil citra vtriusque contrahentis consensum in instrumento mutent, sed insuper omnia, quae inter partes acta sunt, adiecto anno et die libris, hunc in finem conficiendis, accurate inserant, ad eorundem officium pertinet. Quo neglecto ad damnum inde enatum et quod laesi interest, restituendum legibus obligantur, superaddita, pro gradu reatus, suspensionis, dimissionis vel grauiori adhuc poena.

(a) WESKETT P. I. p. 227. *“Agenten, Faktoren und Correspondenten, die von Eignern von Schiffen, Gaethen u. s. w. allgem. od. besond. Ordres zur Versich. haben, ja wenn sie auch solche nicht empfangen, aber auf solche — Geld vorgeschossen oder Wechsel acceptirt haben, haben ein unstreitiges Recht, solche fuer die Eigner zu versichern”*, ibiq. cit. BYNCKERSHOECK L. IV. c. I.; accedit postea rathabitio. v. EMERIGON p. 144.

(b) MARQVARD p. 307. *“Indubitissimum quod — suscipiens tantum litteras mandati et tacens teneatur vel illud perficere secundum omnes qualitates nouissime datas, vel re integra et quidem tempestiue, renunciare, nisi ad interesse et omne damnum quod incurrit per id ipsum mandans, conueniri velit, cum iuuari nos non decipi beneficio oporteat, et tacita dissimulatione contrariae voluntatis, non*

non fit fallendus is, qui fidem amici inuocat". Cf. etiam EMERIGON T. I. Ch. V. S. VI. p. 145. ibique alleg. et S. VIII. "Receptio litterarum est actus positivus.

(c) Specialis legis dispositio quoad allecurati mandatarium est in *Recopil. de Leyes de las Ind.* L. 57.

(d) In Gallia, ref. EMERIGON Ch. V. S. III, IV et V. — At in Anglia aliter; WESKETT P. II, p. 220.

SECTIO II.

De determinatione in contractum deducendorum et contrahentium.

§. XXI.

De utrinque praestandis eatenus necessario est conveniendum, ut contractum hunc initum esse constet; quod eius constitutiivorum determinatione peragitur. Vti nulla sunt, de quibus contra leges conuenit; ita e contrario de iis, quae legitus et vo ordinarie, in specie circa terminorum, quibus in conuentione vtuntur contrahentes, significatum, in hoc negotio obtinent, ob indirecte, ipsi se ingerendo, susceptam eorum scientiam, consensisse intelliguntur, vsque dum de legitima contrariae voluntatis declaratione constet. Magis itaque, vel minus exacta determinatio sufficit, prout minus vel magis alia causa, quam consensu directo, fundantur, quorum praestationem inuicem sibi fieri intendunt. Quo ipso etiam in hoc contractu generaliori omnium conuentionum requisito satisfit; cum non consistat conuentio, quae ex sola promittentis voluntate statum capit.

D 2

§. XXII.

§. XXII.

Periculum maritimum omne comprehendit damnum, rei assicuratae extrinsecus, et per eam assicurata sub ratione casus fortuiti in navigatione assicurata eueniens, quod speciali lege, vel vsu vel conuentione exceptum non est. Speciali lege, vel vsu *passim* tantum excepta sunt: 1) Barrataria s. d. (b) (*Muthwilliges Versehen*) magistri nauis et nautarum, seu culpa eorum cum praeeistente machinatione et dolo praeeordinato ad casum (c); 2) periculum interceptionis tempore belli (d); et 3) impensae factae occasione denegati, ob morbi pestiferi suspicionem, aditus ad portum (e); 4) impensae, pendente moratione in loco quodam ob glaciem superuenientem necessaria, erogandae (f); et 5) furtum rei assicuratae (g). Haec itaque, vbi sub periculo maritimo vi specialis legis vel vsus comprehensa non sunt, vt assicuratoris periculo sint, speciali egent conuentione, aequae ac ea, quae, secundum periculi maritimi definitionem, recepta vel non recepta intelliguntur, vt illa non, haec vero etiam in praestationem veniant.

(a) Quod latius, vbi de obligatione assicuratoris agitur, explicandum.

(b) RVSS. *K. H. O.* §. 186; 187; 188; 197; 205 et 209 in fine; et in instrum. §. 215 conueniendum "*Betrug und Arglist, oder persöhnlicher Verraetherey des Schiffers oder der Schiffbedienten und Leute*". Ita etiam in Anglia ref.: WESKETT P. II, p. 36-42; Statuta IANVENS. c. 17. "Assicuratores non tenentur de barrataria patroni nauigii"; et *Recopil. de L. de las Ind.* l. 42. "*excepto de barrateria de Patron*". Paulo latior significatus ex *Ord. L. XIV. art. 28.* patet: *Ne seront aussi tenus les Assureurs, de porter les pertes et dommages arrivés aux vaisseaux et Marchandises par la faute des Maitres et Mariniers, si par la police — ils en*

ne sont chargés de la barraterie de Patron". — Ex reliquis ordi. comprehensa est barrateria magistri navis et nautarum sub generali periculi maritimi receptione. Sola ROTTEROD. *A. O.* art. 43. prohibet affecuratos exercitores, qui naui magistrum praeposuerunt, in affeurationem deducere ipsius barratariam ("Schelmerys").

- (c) ceu accurate definit CASAREGIS *disc.* I. n. 77.
 (d) AMST. *A. O.* art. 16., HAMB. *A. O.* Tit. IV. art. 7.
 (e) HAMB. *A. O.* V. 3., PREVSS. art. 70., SCHWED. VI. 3.
 (f) HAMB. *A. O.* V. 2., PREVSS. et SCHWED. ll. cc.
 (g) RVSS. *K. H. O.* §. 199.

§. XXIII.

Oneris navis nomine res omnes in nauem impositae veniunt (a). Sub denominatione *mercium mearum* ad eas merces affecurati respexisse praelumendus est affecurator, quae tempore contractus in naui reperiuntur (b), vt, si de *imponendis determinato loco* conuenit, ad eas, quae ibidem impositae sunt (c). In iam dictis casibus indirecte valor affecuratus determinatus est; potest tamen directe summa defini, ad quam impositarum mercium valor affecuratoris subit periculo. Et generatim, nisi lege expressa, vsu tamen inualuit generaliori, vt quoad concursus plurium affecuratorum, proque valore non affecurato ipsius affecurati, ad rerum in vnam nauim impositarum periculum locum habet, omnibus, ad suam cuique ratam, pro indiuisio omnium, siue prius siue posterius impositarum rerum, periculum immineat; ideoque nulla inde specierum distinctione, durationis periculi, vel loci earum pro diuersitate temporis, quo cum diuersis affecuratoribus contractum est, admissa (d). Quod si in ipsa pro-

sequenda navigatione assicurata de loco ad pulsus pro oneratione conuenerit, vel aliquis per consuetudinem pro tali valeat; supra dicta communio etiam ad merces, in eiusmodi loco impositas, extendenda (e), et illatis antea rebus ibi expositis, et in alias conuersis, in earum locum succedentes, manet assicuratorum obligatio (f); quae ab initio certis mercium speciebus adstricta non fuit. Cui vero communioni per posteriorem specierum, vni vel alteri assicuratorum factam, adsignationem derogandi, siue in alterius assicuratoris, siue in proprium fauorem, assurato omnino arbitrium non competit (g), cum hoc non nisi in fraudem alterius, et cum conditionis, sub qua, quamquam tacite, contractum est, euersione, fieri possit.

- (a) EMERIGON T. I. Ch. X. S. I. p. 287. "*Cargaison est un terme generique qui embrasse tout ce qui est chargé. Celui, qui se fait assurer sur cargaison, est censé faire assurer ses pacotilles*".
- (b) inde enim determinata fit obligatio. Cf. MARQVARDVS *de iure mercat.* tit. de asséc. p. 336. n. 37., ROCCVS not. 33.
- (c) CASAREGIS *disc.* I. D. 105.
- (d) MAGENS c. 14. p. 15. et 16., EMERIGON T. II. Ch. XIII. S. VIII, p. 37. VALIN p. 73. 85., POTHIER n. 8c., WESKETT P. I. p. 92. 94. n. 8.
- (e) Inde vterius deducunt nota praec. citt. auctores Gall., (cui tamen consultius conuentione expressa prouideri putat *crit. l. WESKETT*), consolidari periculum, pro suscepta rata, si facta partis mercium in eiusmodi licito appulsu expositione, aliae in eorum locum inferendae deficient; ideoque assicurati concursus ad periculum solummodo cessare, vbi quantitas exposita aequalis est quantitati, pro qua iste concursus locum habuit: et quoad vterius impositas demum assicuratorum pro rata decrefcere obligationem. Aliis denno rebus

rebus impositis, eadem ratione iterum vsque ad quantitatem assecu-
ratam, solum assecuratorum periculum redint-gra um esse, et pro vl-
teriori demum assecurati: quia "autrement il en resulteroit de très sâ-
cheuses consequences pour le commerce qui se fait par Escale". VA-
LIN c. l. et EMERIGON c. l. p. 40., IDEM p. 41.: "Tous les jours
nos Caravaneurs en Levant chargent et déchargent des marchandises
dans les diverses échelles qu'ils font. En cas de sinistre, les assureurs
se bornent à examiner, si les effets qui lors de la perte étoient dans le
Navire, se montent à la valeur assurée. Adde EVND. Ch. XVII.
S. VIII et VALIN ad art. 36. p. 82. et POTHIER n. 80.; qui ta-
men eo casu dissentit, si exoneratio ideo facta fuerit, vt assecura-
tus se contributioni ad auariam subtrahat.

(f) Cf. MAGENS *Versuch* II. Abschn. p. 161, sqq. casus 6.: "Dafs die
*Verwandelung der Effecten von Vera Cruz, in andere zu Havana, den
Risiko der Asscuranz nicht aufhebe caet. Arbitrage — zu Cadix
1734.* cuius rationum decidendi hic interest,

(g) MAGENS c. 14. p. 14.

§. XXIV.

Specialior rei designatio subrogationem eiusmodi excludit, vt-
pote si signa mercium fuerint expressa, aut species denominatae in
instrumento. Attamen et generaliori mercium nomine quasdam
singulari periculo expositas haud comprehensas esse, legibus et vsu
passim introduendum est; id quod alibi intuitu mercium facili corru-
ptioni per naturam obnoxiarum (a), vt et a belligerantibus pro il-
licitis declaratarum (b); alibi vero quoad pretiosa obtinet (c).

Sub denominatione *carinae navis*, vel *navis*, tam *carinam*
(*Schiffs-Casco*, *Koerper*) proprie f. d., quam accessoria eius, vel
vt

vt instrumenta, et vel omnia, quae ad instruendam nauim pertinent, intelliguntur (*d*). Ordinarie tamen hac voce nauis significatur mercatoria, eaque maior, ideoque nec barca, nec fregata; quarum cum multo maius sit periculum, quod voluntatis substantiam ingreditur, expressionem specialem interuenire oportet (*e*).

(a) PREVSS. *A. O.* §. 28., HAMB. tit. IV. art. 8., SCHWED. V. 4., MIDDELB. 7.

(b) PREVSS. *A. O.* §. 38., HAMB. IV. art. 10., SCHWED. V. 3.

(c) AMST. *A. O.* art. 10., ROTTERD. a. 41., MIDD. 7.; ex hisce idem quoad adparat, bellicum obtinet.

(d) MAGENS c. 16., EMERIGON Ch. X. S. I. p. 287.

(e) CASAREGIS *disc.* I. n. 27., EMERIGON Ch. VI. S. III. p. 161., SCHWED. *A. O.* III. 2.

§. XXV.

Nauigatio affe curata et iter nauis res sunt plane diuersae. *Via-*
gium affe curatum determinant loca a quo et ad quem; cursus vero
inter haec solitus, nisi de alio conuenerit, dirigendus est et facit *iter*
affe curatum (*a*). Ex hac nauigationis affe curatae determinatione
indirecte limitata est periculi recepti *duratio*. Potest tamen etiam
directe temporis spatio definiti, quo effluxo nauigatio affe curata fi-
nita est (*b*); nisi huic casui conuentione prouisum, vt tunc ad de-
stinatum locum continuetur receptum affe curatoris periculum, aucto
pro vteriori duratione praemio (*c*). — Plane aliter tamen iter
nauis definitum esse potest. Ex iam dictis enim patebit: 1) vnam
nauigationem affe curatam plura inter se diuersa et interrupta
itinera

itineris (*d*), vel 2) partem itineris posse continere (*e*). Praetereaque 3) manente itinere naus in quacunq̄ue eius directione et adpulsu ad portus, non durat nauigatio assecurata, tam quodad cursum, ex quo cursus ordinarius mutatus (*f*), vel diuerso ordine, ac conuenit, etiamsi iidem determinati portus appetuntur, quam quod ad viaggium, ex quo relicta destinatio. (*g*) — In dubio denique de primo nauis itinere, et si actu iter facit, hocce; et de solo aditu, non de reditu simul, nauigatio intelligitur assecurata (*h*); cum stricta pro assecuratore intuitu periculi suscepti, militet interpretatio.

(*a*) Vid. WESKETT P. I. p. 73. seqq.

(*b*) *Ord. de L.* XIV art. 34, HAMB. V. 15., SCHWED. VI. 15.

(*c*) AMST. *A. O.* art. 37., HAMB. et SCHWED. II. CC. Hanc conventionem subintelligit *Ord. de L.* XIV. art. 35., si destinatio nauis in instrum. affec. fuerit designata.

(*d*) CASAREGIS *disc.* I. n. 27, ideoque recte obseruat: “Falsum omnino est in casu nostro, quod itus et reditus nauis considerari debeant pro diuersis viaggiis, sed pro vna tantum nauigatione vel viaggio. Quia viaggium vel nauigatio est nomen iuris, ac vniuersale, potest complecti plura itinera explenda, tam in itu, quam in reditu, pro oneratione et respectiue exoneratione mercium, quas nauis plurimorum ac varii generis defert, in pluribus emporiis vel locis facienda”.

(*f*) v. not. *a*.; alia quaestio est: num semper mutatio nauigationis assecuratae contractum tollat.

(*g*) EMERIGON T. II. Ch. XIII. S. X. II. §. 4.

(*h*) IDEM T. II. p. 27. et 42.

E

§. XXVI.

§. XXVI.

Praemium vel ad quotam valoris rei, vel tanquam quantitas per auersionem determinatum esse potest. Priori casu *plura*, implicite separata, adsunt praemia, quoties in distinctas summas, ratione separatim spectatarum rerum, periculum receptum est (a); alias vero, vt et in posteriori casu, *unum* tantum vere subest praemium. Similiter ratione navigationum vel plurium separatim consideratarum, etiamsi eiusdem rei, *plura* praemia esse possunt; vel omnium intuitu vnum. Idem denique ratione casuum receptorum etiam locum habere potest.

(a) v. c. intuitu rei M.: 10000 R., rei N. 8000 R., O. 16000 R. assecuratum; et generatim praemium $\frac{100}{1000}$ definitum. Implicite tria separata sunt praemia: nimirum pro M; 1000 R., pro N; 800 R., pro O; 1600 R. quod maxime refert (§. 28).

§. XXVII.

Quod ad contrahentes attinet: assecurati nomen exprimi non est necessitatis, sed sufficit *in eius rationem contrahi, cuius interest, aut in cuius rationem res in determinatam nauim impositae sunt*; quod postea ex recognitionis documento, aut in eius defectu aliunde probatur (a). Cum vero is, ad quem periculum spectat, aut in eius rationem mandato ipsius instructus, tantum contrahere valeat (b); requiritur, vt respondeant sibi instrumentum assecurationis et documentum recognitionis (c). Assecuratio itaque in suam rationem contracta, rata est, quoad in eandem oneratio facta; et in societatis rationem illata ad assecurationem aliter non pertinent, ac si etiam

etiam in societatis rationem, concepta, (neutiquam ad vnus socii proprio nomine contractam) et quoad eos socios valet, quorum qua talium mandato vel ratihabitione affe-curatio facta (d); et denique merces societatis, socii affe-curati nomine impositae atque affe-curatae, in tantum affe-curatae sunt, in quantum ad eum perti-nent (e).

(a) MAGENS cap. 8. et cap. 59. n. 4.

(b) Vid. supra §§. 19 et 20., et 13. Recte ideo monet WESKETT, (cum BYNCKERSHOEK *Quaest. iur. privat. L. 4. c. 12.*) "*Eine Affecuranz-Police, welche von einer Person gemacht worden, die kein Interesse daran, auch keine Ordre von einem Interessenten hatte, kann solche nachher keinem Interessenten verertragen, wenn auch gleich der Name des Versicherten in Blanco gelassen ist*". v. P. I. pag. 220.

(c) Sufficit enim, nisi fraus appareat, probare documento recogniti-onis sua interfuisse. Ex hisce vero adparet in cuius rationem con-signatae merces. — Cf. etiam MAGENS *l. c.* et cap. 15. not. 1., EMERIGON T. I. Ch. XI. S. IV. p. 321-324., WESKETT P. I. p. 171. et 219. n. 2. — Et eatenus etiam hic valet regula, quod agenti ex contractu non possit opponi quaestio domini. —

(d) WESKETT P. II. p. 220. et P. I. p. 227., BYNCKERSHOEK *quaest. iur. privati L. IV. c. I.*, EMERIGON T. I. Ch. X. S. I. p. 294 et VALIN (ad art. 3. *Ord. L. XIV.*) p. 32. Vid. etiam supra §. not. 2.

(e) Vid. etiam EMERIGON *l. c.*

§. XXVIII.

Quoties omnia huius contractus constitutiva separatim in con-tractum deducta, toties separata etiam est affe-curatio. Idque aliter, non, ac in separatim, quamquam ita implicite, constitutis praemiis;

tunc vero semper obtinet, cum separatio praemiorum semper supponat fundamentum separationis periculi, siue in rebus, siue in navigationibus, casibus periculi, aut personis, quibus imminet, positum sit (v. §§. praeced. huius cap. et §. 13). Ita 1) plures res *vna* affecuratore comprehensae, quamquam sua natura maxime diuersae, utpote naus et merces, *vnam* faciunt rem affecuratam, aequae ut et rei cuiusdam pars *determinata*; indeque sibi tantum subrogant inuicem (a). Quare etiam sufficit, ut tota affecuratio subsistat, si earum quaedam, quarum valor summam affecuratam conficit, receptum tantum subeant periculum; nequitam vero separata affecuratore comprehensae rei, ne quidem ex valore alius inter eosdem contrahentes et in eodem instrumento celebratae superfluo, subrogari aliquid potest; sed in quantum eiusdem valor affecuratam summam non complet, in tantum obiectum contractus deficit (v. §. 45.). Nec minus 2) plura inter se diuersa itinera, *vna* affecuratore complexa, *vnam* faciunt nauigationem affecuratam; ideoque aditu et reditu vno praemio affecuratis, ob nauigationis vnitatem, absque interruptione in loco aditus, seu ex quo iterum reditus fit, perdat affecuratore periculum, non aliter, ac in loco liciti appulsus, quamquam naus iter haud faciat, sed ibi immoretur (b). Quod speciali conuentione eget, si aditus et reditus separatim spectati, aut ad locum adpulsus terminata nauigatio fuerit affecurata; — nisi supradictorum speciali conuentione, lege vel vsu contrarium statutum sit. — Denique 3) similiter plures casus periculi, *vna* affecuratore comprehensi, vnum faciunt periculum affecuratum. — Minime vero exiade, quod vnum tantum est affecuratore instru-

men-

mentum, sequitur: vnam tantum esse affecurationem. Quemadmodum enim plurium in eodem instrumento affecuratorum, nisi expresse tanquam focii vel correi contraxerint,⁶ separatim quisque celebrat contractum; ita etiam vnus idemque affecurator plures affecurationes, si, quae supra (hoc §.) dicta, interueniant, in eodem instrumento contrahit, quae se inuicem habent, ac si a diuersis personis fuerint initae: quoniam personae identitas per accidens adest.

Vna affecuratio est *indiuidua*; cum periculum, quod proprie hic *damnum sub ratione incerti inter contrahentes* significat, (§. 14. et 30.) neque ex duratione periculi, vel nauigationis, neque pro casibus receptis, neque ex re, quatenus periculo subesse incepit, mensuram aliquam accipiat, nec ideo eatenus respondens periculo recepto praemium (c). Haecenus considerata, quos peculiare habeant effectus, infra, vbi de validitate, et de perfectione contractus, de cessione per derelictionem (d) (*Abandonnirung*), et de acquisitione praemii in specie videndum, patebit.

- (a) EMERIGON T. II. Ch. XVI. Sect. V. pag. 165. et T. I. Ch. X. S. I. p. 290. — Inde etiam obtinet, quod in §. 45. nota h. in f. dictum; cum WESKETT P. II. p. 135. n. 5. in f., vbi de contraria decisione arbitrorum iniusta conqueritur.
- (b) AMST. *A. O.* art. 5, *Ord. de L. XIV.*, PREVSS. *A. O.* §. 56., SCHWED. *A. O.* VI. 6. — Alibi tamen consultius id exprimi putat MAGENS c. 35.
- (c) Nam vt eiusmodi diuisio in vno contractu obtineat, speciali causa (vt est conuentio, vsus et legis dispositio) opus est: et ita tantum intuitu rei, quatenus periculum subit, diuisio admissa. v. infra §. 44. et 46.

(a) Hic enim una res assicurata, tota, non pro parte est derelinquenda. "Si par une police je fais assurer mes sucres, et par une autre mes indigos; ou si par la même police je fais assurer distinctement et séparément telle somme sur mes sucres et telle autre somme sur mes indigos, je pourrai, le cas échéant, retenir un de ces objets et délaisser l'autre, parce que ce sont deux assurances distinctes l'une de l'autre". EMERIGON T. II. Ch. XVII. S. VIII. p. 215. Conf. §. 26. *supra*.

§. XXIX.

Quando contrahentes ab iis, quae legibus et usu ordinarie in assecuratione obtinent, de quibus haecenus actum (a), adiecta certa alicuius loci, temporis et casus, caet. conditione (b), descedunt, assecurationem reddunt conditionalem, qualis ideo ex conditione, quae propria eius natura ipsi, indeque tacite inest, non dicenda, nimirum: ut ad euentum incipientis secundum conventionem periculi demum effectus assecurationis adstrictus sit. Et generatim quaeque adiecta conuentio, nisi essentiae contractus aut legibus prohibitiuis aduersa sit, cum contractu ipso, effectum sortitur; secundum interpretationem legibus atque usu, quae in pluribus causis facta est, ei datam. Per naturam rei maxime variae, concernunt istae conuentiones vel ipsa contractus constitutiva eiusque effectus (c), vel in specie modum ad effectum deducendae voluntatis. Ad illas pertinent, praeter alias, conuentio de conductu praestando, de licite adeundis portibus in prosequenda navigatione, ideoque tantum cursum, non viagium concernit (§. 25.) exemptio assecuratoris a praestatione damni non totalis, et ad conditionem adstricta praemii partis restitutio. Ad posteriores vero in specie referenda conuentio

tio

fio de arbitris determinatis adhibendis, de modo praestandae indemnitas, v. c. loco, tempore, personis definitis, et reliqua (d).

(a) et passim infra latius.

(b) Ita fere MARQUARDVS *de iure mercat.* tit. de affec. p. 332, n. 2

(c) vt determinando ea.

(d) quae passim supra iam tractata, infraque passim obuenient.

SECTIO III.

De indicandis, ut in contrahendo par sit utriusque contrahentis conditio.

§. XXX.

Periculum, de cuius auersione hoc contractu agitur, consistit in damno sub ratione incerti a contrahentibus spectato (§. 14.); hoc enim respectu etiam de damno iam existente, et de periculo, cui iam exempta res est, assicuratio contrahi potest (a). Inde iure colligitur: tale hic periculum censei, quale contrahentes bona fide aestimant (§. 32. n. 2, fi. n. 3.) eiusque habita ratione definitum praemium *aequum* esse, atque *iustum*. Vt itaque de periculo recipiendo, eiusque aequo praemio mutuus contrahentium consensus rite intervenire possit, illis eorum intuitu, quae periculi ideam determinant, obuam pariter notitiam esse oportet. Quare utriusque contrahenti ea, quae circa periculum rei *peculiariter* comperta habet, alteri indicare incumbit (b).

(a)

- (a) *Ord. de L. XIV. art. 38. vtrumque confirmat: "Declarons nul- les les assurances faites après la perte ou l'arrivée des choses assurées, si l'Assuré en sçavoit, ou pouvoit sçavoir la perte ou l'Assureur, l'arrivée, avant la signature de la police"*, vid, etiam ll. §. 10. not. b, et c. citt.
- (b) WESKETT P. II. p. 45.: "*Eben so strafbar ist der Assicura- deur, der auf ein Schiff als auf der Reise seyend, zeichnet, von dem er weiß, daß es in einer besondern Situation, oder in wohl- behaltenen Umständen (dem Asscurirten unwissend) ist, oder von dessen Ankunft der Asscurateur geheime Nachrichten hat*".

§. XXXI.

Cum vero a re imprimis, eiusque circumstantiis aestimatio periculi dependeat, quarum assecurato facilius acquirenda cognitio est; leges eum obligant vt, quatenus fieri potest, assecuratori bona fide indicet: (a) 1) quae concernunt rei constitutionem, nimirum eius qualitatem (b), materiam (c), aetatem, et ad instituendam nauigationem habilitatem (d); 2) nauigationis assecratae intuitu, locum, vbi iam nauis versetur (e), vnde, quorsum, qua nauis, quoue magistro (f), anque cum conductu fiat iter, et ad quos portus appellendum sit. 3) Denique in specie ea, quae singulari periculo rem exponunt, vtpote corruptionis, interitus, detentionis, confiscationis atque interceptionis, caet.; siue in interna rei constitutione, siue in externis circumstantiis posita sint. Et ex hisce intelligendum, modo generaliore, modo demum specialiorem ipsius assecurati (g), nec non rei assecratae denominationem atque designationem sufficere.

(a)

- (a) *Rvss. K. H. O.* §. 183., *DAEN. I. HAMB. IV. 13.*, *PREVSS.* §. 89. et 90., *SCHWED. V. 6.*
- (b) Vbi nauis aedificata sit; inde eius structura innotescit. vid. *Rvss. K. H. O. l. c.* merces esse corruptibiles etc.
- (c) vtrum querna sit nauis, an pinu exstructa; vltimo non indicato pro dimidia tantum rata suscepta respondet affeurator ex *Ord. AMST. a. 8, DAEN. I.*
- (d) v. c. an bene instructa sit, an proelio capta: quia huius maxime deteriorata conditio totam pactionis substantiam euertit, si indicata non fuerit.
- (e) *AMST. A. O.* art. 13. et *HAMB. IV. 12.* si alibi, ac vnde nauigatio affecurata instituenda, versetur, idque non indicatum, nullam declarant affeurationem. Posterior tamen expresse adiicit, si alibi esse eam sciuerit affecuratus.
- (f) ne 1) in vna naui nimiam suo periculo recipiat infciens affeurator ratam (§. 2.), *RICCARD Neg. d' Amst.* p. 251., et 2) ob incertitudinem affecuratus pro lubitu damni reparationem, vel praemii restitutionem exigere possit. v. *EMERIGON T. I. Ch. II, Sect. VII.* pag. 56.
- (g) si fuerit subiectus belligerantis

§. XXXII.

Aequa affecuratio, si *par* patet vtrique contrahenti cognoscendae conditionis rei *opportunitas*, inita est; eoque casu obligationi ad indicandum plenissime satisfactum. Hoc vero locum non habet, 1) vbi affecuratus notitiam sibi obuiam, velut nuncium acceptum; vel famam publicam loci, vbi ipse degit, neglexit, et supina ipsius ignorantia causa fuit, quod affeurator de ea re certior factus non

F

fit

fit. Indequae etiam plures ordinationes nullam declarant affecurati-
 onem, absque denominatione nauis eiusque magistri in instru-
 mento facta, et de mercibus non nisi ex maxime diffitis terrae regio-
 nibus aduehendis *non nominatis nauibus* contrahi concedunt (a). Ma-
 gis etiam affecurato de nauis, ac mercibus, imputanda est eorum igno-
 rantia, quae nauis conditionem atque cursum concernunt, cum
 prior ut plurimum nauis magistrum praeponat, eiusque ideo culpam
 in suum fauorem allegare non possit, ipsique praeterea cum oneran-
 tibus de nauis cursu sit conueniendum. Deinde 2) obligationi ad
 indicandum satisfactum non est, ubi specialioribus verbis, quibus
 usus est affecuratus, iustam de vera rei conditione suspicionem, quae
 adhibitis generalioribus terminis, certiore, quam quae ipsi obuia
 est, scientiam non simulantibus, sustineri potuit, exclusit. Incerti-
 tudo potius, si tempore contractus adeo magna fuerit, frustra que
 iam de rei conditione diu expectatus nuncius, affecuratori indicanda
 et inserta instrumento clausula "*in boni et aduersi nuncii euentum*"
 contrahi oportet. Quo neglecto nulla est affecuratio ex plurimis
 ordinat., interueniente praesumptione iuris et de iure cogniti damni,
 si illud existit, eiusque nuncius ad locum contractus commode ante
 contractam affecurationem deferri potuit; quem in finem diuersum
 spatium viae (c) pro hora legibus definitum, alibi ex loco damni
 facti (d), alibi ex portu, ad quem primus aduenit nuncius (e), com-
 putandum. — Caeterum 1) per naturam rei patet, scientiam,
 quae in contrahendo communicanda, eam esse, qua gaudet ipse af-
 fecuratus, vel qui eius nomine contrahit, ipso tempore contractus,
 mandans vero tempore mandati negotii, et quae ab ipso ad manda-
 ta-

tarium, antequam contractum est, peruenire potuit; et 2) neglectum legitime oblatae scientiae, ac 3) contrarium euentum, atque sola non cogitata non impedire, quo minus valide contractum sit, cum eadem cognoscendae conditionis rei copia fuerit contrahentibus, perspicuum est. Supplendus tamen in indicatis defectus, quam primum fieri potest (f).

(a) *Ord. de L.* XIV. art. 4., *AMST. A. O.* art. 2., *ROTTERD.* art. 71., *SCHWED.* V. 13.

(b) *Cf. RVSS. K. H. O.* §. 198., *Ord. de L.* XIV. art. 40. *MIDDELB. A. O.* art. 23., *SCHWED.* V. 8., *DAEN.* VI. *ROTTERD.* art. 36., *PREVSS.* §. 59. 63.

(c) *Ord. de L.* XIV. art. 39., *MIDD.* l. c., *ROTTERD.* 35., *PREVSS.* l. c. et *AMST.* art. 12. (quae nequidem dictae clausulae mentionem facit) determinant 3 miliar. pro 2 hor.; *Recopil. de L. de las Ind.* L. 7. pro hora 1 mill., et *Stat. IANVENS.* L. IV. c. 17. 2 mill. definit.

(d) secund. supra cit. II, praeter *Stat. IANVENS.*

(e) *EMERIGON T. II. Ch. XV. S. IV. p. 137.* ex usu in Gallia obtinere refert.; *Stat. IAN.* l. c.

(f) *RVSS. K. H. O.* §. 183.

§. XXXIII.

Neglectus in indicando, nisi euidenter de eodem constet, non praesumitur, eumque interuenisse allegandum, atque probandum est. Eius allegatio vero iusto fundamento nititur, ubi indicatio rite facta effectura fuisset, ut allegans vel plane non, vel aequioribus conditionibus, speciatim quod ad praemium attinet, contraxerit. Destruitur itaque hoc fundamentum, dum alter probat: alleganti nihilominus veram qualitatem periculi, de cuius indicationis ne-

glectu conqueritur, legitimo tempore cognitam vel non substantiam
 periculi, sed tantum accidentalia mutaturam fuisse, vel post con-
 tractum demum innotuisse vel allegantem legitime oblatam noti-
 tiam neglexisse. (§. 32.) Ad iudicii officium pertinet, de hisce, colla-
 tis huc spectantibus scientiae (§. 41.) fontibus, cognoscere. Probato
 dolo contrahentis, siue suggestione falsi, siue veri suppressione et
 infidiose obscure loquendo commisso, nullus est contractus; com-
 missaque fraudis poena, legibus definita, ut praemii iactura, restitutio
 eius, quod ex contractu iam ad dolose agentem peruenit, aliaque pro
 re nata adhuc decernenda (a). Nullus etiam est contractus ob negle-
 ctum in indicandis ob quem leges expresse nullitatem sancierunt (§. 32)
 et praeter hosce casus propter quemque neglectum, quo periculi, de
 quo convenit, natura adparet mutata, ad tollendum contractum,
 quam primum innotuit, agere utique potest asecurator (b). Alias
 vero, nisi circumstantia, citra dolum indicari neglecta, ipsam volunta-
 tis substantiam evertat (c), non de damno ex eiusmodi circumstantia
 procedente, sed utique de reliquo, respondet asecurator; ita enim
 bona fide periculum aestimasse, et praemium sibi stipulatus esse, prae-
 sumendus est (d). Ideoque non tenetur, 1) si ipso singulari, non
 indicato, deperdita periculo res, veluti confiscationis ob prohibi-
 tam qualitatem (e), prohibita loca petita (f), simulationem vexil-
 lis, litterisque commissam (g), nec non interceptionis ob proprie-
 tatem hostilem (h), vel praedationem maritimam (i), et sequelam
 conductus praesidiarii (k), ut et receptionem navis, quae mare
 aut portus liberos nondum attigerat (l). Si vero 2) damno alias
 etiam praestando res affecta sit, maiori tamen ob singularem conditio-
 nem

nem indicari neglectam, quatenus solitam istam quantitatem excedit, non praestatur ab asecuratore, utique vero solita (*m*); cuius determinationem difficilem leges varie adiuverunt (*n*). Ad augendum vero praemium rarius recurrendum, cum eiusmodi beneficium asecuratori maxime flebile existat, quoniam de damno, de quo bona fide ab initio cogitatum non est, iam reparando simul ut plurimum agitur.

- (a) RVSS. *K. H. O.* art. 182. 188. 198., *Ord. de L.* XIV. art. 54., *HAMB.* XX. 1., *SCHWED.* III. 2., *MIDDELB.* 30., *PREVSS.* II. cc., *WESKETT* P. I. p. 160. f.
- (b) *EMERIGON* Ch. III. S. III. et Ch. VI. S. III., Ch. I. S. VI. et plurib. loc., *WESKETT* P. II. p. 195, 199, 201.
- (c) utpote si naus asecurata proelio capta, nec id indicatum fuerit.
- (d) *MAGENS* c. 12. 50.
- (e) *MAGENS* c. 13. *SCHWED.* *A. O.* VI. 9.
- (f) *MARQVARD de iure mercat.* h. t. p. 334. *SCHWED.* *A. O.* l. c.
- (g) *CASAREGIS disc.* 68. n. I.; alias enim licita contra hostes est simulatio, modo asecuratori fuerit indicata.
- (h) *EMERIG.* Ch. V. S. II., Ch. XII. S. II. Cf. *WESK.* P. I. p. 247 et 251.
- (i) nimirum si naus mercatoria armata fuerit, et ad praedationem maritimam simul destinata; (naus bellica, ut fregata etc. naus denominatione hic plane non intelligitur (§. 24.). *EMERIGON* Ch. VI. S. IV. §. 1.
- (k) *HAMB.* *A. O.* IV. art. 6. in f. *SCHWED.* V. 14.
- (l) *HAMB.* *A. O.* IV. art. 11., *SCHWED.* V. 5., *PREVSS.* *A. O.* §. 41.
- (m) *MAGENS* c. 12.

(11) v. §. 3. n. c. AMST. A. O. 34. si merces corruptibiles in instrumento non fuerint designatae, aëcurator non respondet de damno minori 10 in centenos; si fuerint expressae, de damno minori 3 in centenos. — Ratio illa 10 in cent. in aliis rebus, in aliis 5 in centen. semper obtinet in Russia, nisi expressa conuentione aliter statutum. RVSS: K. H. O. §. 192., Ord. de L. XIV. *“Il sera fait designation dans la Police des marchandises sujettes à coulage; si non, les Assureurs ne repondront point des dommages qui leur pourrout arriver par tempête; si ce n'est que l'assurance soit faite sur re-tour des Pais étrangers.*

SECTIO IV.

De aestimatione in contrahendo tam per indicationem, quam per conuentionem facta.

§. XXXIV.

Vtrum 1) vltra iustam aestimationem, et 2) vltra verum rei valorem aëcuratio valide fiat, nec ne? plane diuersae sunt quaestiones, quarum illa generaliter negando supra (§. 13. 16.) exposita; haec vero, quoad, iusta quae dicenda sit aestimatio, agitur, illi praeiudicialis, hic discutienda.

Aestimatio in genere est pretii determinatio; hoc vero vel per fe arbitrarium, vel aliunde definitum, nimirum aut lege, vel conuentione quo comparata est res, aut communi hominum aestimatione, seu vulgare. Vltimum per se ad locum et tempus adstrictum, scil. (hic) vel contractus, vel onerationis, vel exonerationis

tionis. Cuius rei per naturam, vel legis dispositionem vel conventionis indolem pretium non est diuersum, eius etiam diuersa aestimatio locum habere nequit. Indeque cessat aestimatio 1) pecuniae, de cuius affecuratione agitur, nisi quoad permutationis fixus non obtinet cursus; 2) impensarum qualiumcumque, siue in nauem instruendam siue in merces inferendas factarum, caet.; 3) praemii affecurandi; 4) pretii ipsius, quo emta est res, secus si permutatione alius rei comparata fuerit; 5) uecturae, nisi in eandem personam et locatoris et conductoris qualitas concurrat, et denique 6) obiecti reasscurandi, cuius pretium idem inter reasscuratorem et reasscuratum, ac inter hunc et affecuratorem, vel affecuratum obtinet; nisi hic, plane sublato priori contractu, ex integro contraxerit. — Haec tamen ita: nisi, posthabito comodo suo, rem infra pretium verum aestimare velit affecuratus, cum, quo minus de minori, quam suo periculo est, sibi quis prospiciat, nihil impedit.

§. XXXV.

Quarum rerum incerta est pretii ratio, atque postmodo difficilius ideo euentura aestimatio, earum pretii intuitu in contrahenda affecuratione vtiliter adiicitur conuentio. Quod, praeter supra (§. praeced. n. I, (a), 4. (b) et 5. (c)) memoratos casus, 1) in ratis, pro quibus naui proprietatem singuli participant naucleri (d), ob vsu, nisi prius sit iter faciendum, anterioribus adeptum decrementum; 2) in mercibus ex propriis fabricis vel fundis prouenientibus (e); et 3) in lucro sperando, vbi licita eius est affecuratio (f) locum fortitur.

(a)

- (a) MAGENS c. 29. ab init., pag. 38.
- (b) *Ord. de L. XIV.*, art. 65. "l'estimation des marchandises de rapport sera faite sur le pied de la valeur de celles données en échange et des frais faits pour le transport".
- (c) AMST. *A. O.* art. 15.: "een ingevallen een Schip voor eyge Meesters Reekening goederen geladen heeft, waar van men de vragten wil laten verzekeren, zullen dezelve in de Police moeten getaxeert werden".
- (d) MAGENS c. 29. in f. p. 38.
- (e) AMST. *A. O.* art. 22., EMERIGON T. I. pag. 262.
- (f) AMST. *A. O.* art. 17. expresse requirit.

§. XXXVI.

Contractus adiecta aestimatio, consentiente aëcuratore, vt eum obliget, fieri debet. Nec obligat, quam leges fieri prohibent (a), vti plurimum ea, quae verum valorem excedit (b), ne aëcuratio titulum adquirendi praebeat aëcurato. Quod tamen, et saluo hoc principio, ita accipiunt, 1) vt nauim liceat eo valore aestimare, quo instructa tempore instituendae nauigationis venit (c), merces vero vel vñtato onerationis loco et tempore, vel eo, quo emtae, pretio (d); praetereaque adicere impensas vsque, dum nauì imponantur, ipsarum intuitu erogatas (e); tum 2) praemium aëcurationis (e) et 3) modicum lucrum, vbi eius prohibita non est aëcuratio (f).

- (a) RVSS. *K. H. O.* §. 183. "Eine bey der Versicherung begangene vorsätzliche Verhehlung in Ruecksicht — des wahren Werths — soll als Betrug und Hinterlist angesehen werden". Cf. etiam §. 189. (infra §. 38.

§. 38.) et §. 115. (infra §. 39.). — AMST. *A. O.* art. 22. “een fall geen taxatie in der Police plaats hebben van goederen en Effecten, waar van den rechten incoop of waarde kan werden geproduceert”. — PREVSS. *A. O.* ueber den Werth des Schiffs oder der Waaren darf die Versicherung nicht gehen, daher — allezeit gewuerdiget, und der zwischen beyden Theilen verglichene Werth in der Police in Gelde ausgedrueckt auch im Fall der Verguetung ohne weitern Beweis zum Grunde gelegt werden”.

(b) vid. II. sub a. c. et d. citt.

(c) AMST. *A. O.* art. 7., *Ord. de L.* XIV. art. 8., PREVSS. *A. O.* art. 43. et 27., SCHWED. III. 2., DAEN. II., MIDDELB., Ampliatie art. 3.

(d) AMST. *A. O.* art. 22. *Ord. de L.* XIV. 22. “sous peine — de confiscation des Marchandises nisi absque fraude facta art. 23. *Recopil. de Leyes de las Ind.* L. 15. et 41., ROTTERD. *A. O.* art. 30., 31. et 70., MIDDELB. 3. (ex Ind. orient. duplo aestimare licet expectatas art. 6.), SCHWED. III. 3., (e regionib. extra Europ. fisis aduenturas $1\frac{1}{2}$ valoris, art. 4.), DARN. II., (ex Ind. or. aduehend. das duplo III.), *Ord. PHIL.* II. art. 12. Quae in Anglia obtinent circa hanc rem principia, refert WESKETT P. II. pag. 44. “Die einzige Wirkung der Taxation ist, dasz der Betrag der Einkaufskosten festgesetzt wird, gleich als wenn es die Partheyen beym Verkauf einraeumten, aber nach einem jeden Argument und in jeder Absicht muess es so angenommen werden, als sey der Werth dergestalt bestimmt worden, dasz der Versicherte dadurch eine Schadloshaltung haben wolle”. Cf. MAGENS c. 28. p. 37. et EMERIGON T. I. Ch. IX. S. I. p. 262; HAMB. *A. O.* III. 3.

(e) AMST. *A. O.* art. 22., *Recopil.* L. 9., SCHWED., PREVSS., MIDDELB., HAMB. II. cc., ROTTERD. art. 25., *Ord. de L.* XIV. art. 64. “y compris tous droits et frais faits jusqu' à bord”.

G

EME-

EMERIGON Ch. IX. S. VI. "on y comprend les emballages, enfonçages, charriages, droits et Provision de celui qui adresse les marchandises".

(f) HAMB. A. O. l. c.

§. XXXVII.

Aestimatio per auersionem siue denominatarum rerum, siue mercium hac summa aestimatarum, sufficit imprimis, ubi de totalis damni restitutione agitur; sufficientior vero est specialis rerum singularum denominatarum (a) tam quantitati, quam quotae laesionis definiendae. De interesse vel non-interesse asecuratio, in totali tantum damno adhibenda (b), magis in sponsonem transit; rariusque permissa est (c).

(a) Cf. MAGENS c. 30.

(b) Indeque adiiiciunt clausulam: *Frey von Haverey und ohne Nutzen aus der Bergung.*

(c) in M. Brit. 1) in nauibus priuatorum bellicis et 2) mercibus, profecturis ex portibus Hisp. atque Lusitan. in Europa et America fitis. GEORG. II. *Stat. c. 37. §. I.* ap. WESKETT P. II. p. 327., PREVSS. A. O. 34.

§. XXXVIII.

Ad effectum legitime constitutae, seu iustae aestimationis pertinet, quod quaestionum inter contrahentes ex rei valore decidendarum fundamento defungatur (a), ideoque secundum eam praemii conuenti, et damni, siue totalis siue non totalis, fiat praestatio. Qua itaque 1) ratione haec aestimatio verum rei valorem, eadem damni, quae inter

inter contrahentes obtinet aestimatio, veram eiusdem quantitatem exsuperat; et 2) qua verus rei valor, aestimationem rei, eadem ratione et damni vera aestimatio, inter contrahentes respiciendam exsuperat (b). Id tamen 3) obseruandum: vbique fere, quod ad auariam communem attinet, illud pretium, quo inter contribuentes, damnum et cuiusque res aestimata est, etiam inter assicuratum atque eius assicuratores attendi, non obstante, de qua in contrahendo conuenit, aestimatione (c). Cumque ad ita (n. 1. 2. et 3) constitutam damni aestimationem, pro sua quisque aestimationis totius rei ab initio definitae rata, praestandam concurrant assicuratores, consequitur assicuratum ipsum assicuratoris instar esse 1) pro rata, qua infra verum valorem (n. 2.) aestimata est res, et 2) pro rata, qua tota aestimatio, de qua conuenit, non est assicurata; indeque in vtroque casu actiue atque passiue cum reliquis suae rei assicuratoribus concurrere (d), et in posteriori casu 3) quantum sit aestimatio, de qua conuenit, nisi tota fuerit assicurata, eundem in contributione ad auariam communem semper pro vera rei aestimatione sentire damnum (e).

(a) tituli loco est vtrique contrahenti conuentio.

(b) Alias in damno reuera non totali contingeret, si damni aestimatio vera conficiat summam assicuratam, totius summae assicuratae, i. e. totalis damni, praestatio, quod repugnat; et praemium esset iniquum, quoniam in supposito casu si de toto vero valore cauisset assicurator, ideoque per naturam rei maius praemium sibi stipulatus fuisset, non tamen magis praestaret: praetereaque iam supra (§. 13. 23.) propositis principiis aduersatur ista ratio.

(c) MAGENS cap. 29. p. 38. et cap. 46. in fin. p. 73, WASKETT P. II. p. 34. EMERIGON T. I. Ch. XII. S. XLIV. p. 659.

(d) RVSS K. H. O. §. 189. *“Wenn jemand sein Schiff oder Fahrzeug, oder Waare und Ladung nicht zum vollen, sondern nur einen Theil desselben bey der Versicherungs-Gesellschaft versichern laest, so soll er demohngeachtet gedachter Gesellschaft eine richtige, vmslaendliche getreue und genaue Nachricht von diesem Schiffe oder Fahrzeuge, oder der Waare und Ladung, oder andern Sache, und deren vollem Werthe geben; damit im Fall eines Schiffbruchs oder Verunglueckung, das aus dem Schiffbruch oder der Verunglueckung geborgene zwischen dem Eigenthumer, oder den Eigenthumern und der Versicherungs-Gesellschaft, nach Verhaeltnis des Werthts, welchen jeder auf seine Gefahr uebernommen hat, getheilet werden koenne; auch soll die Haverey gleichmaessig nach demselben Verhaeltnis von dem Eigenthumer oder den Eigenthumern und der Versicherungsgesellschaft bezahlt werden”.* Cf. etiam WASKETT P. II. pag. 44. et EMERIGON T. II. Ch. XVII. S. XIII. p. 237.

§. XXXVIII.

Aestimatio in contrahenda asecuratione adposita, nisi talis appareat, quam leges prohibent, iusta praesumitur, donec probetur contrarium (a); et conuentio, vt in ea citra alius rationis productionem adquiescant contrahentes, vtplurimum effectum sortitur (b). Veri valoris excessus vbi prohibitus est, vel non rite indicatus, et contrahentium consensui non innititur, laesionem ex aestimatione constituit, probatusque ab allegante siue ex collusionem, affectu vel negligentia, siue aliunde contigerit, aestimationis, nisi ob dolum interuenientem nullus sit contractus, tanquam iniustae efficit rescissionem (c), ita vt ad verum valorem reducatur, itemque praec-

praemium, de quo eius intuitu conuenit. Quoniam uero in aliis ac iam dictis casibus iuxta conuentione nititur aestimatio, cessat eiusmodi laesionis, tamquam iustae aestimationem rescindendi causae, allegatio, indeque et probatio (*d*). Ad summouendam uero, uel aggrauandam, quae de rei laesione ab asecurato promota, si eatenus eam in potestate sub sua habuerit, ex testimoniis colligitur suspicio, locus nouae aestimationi utique esse potest (*d*), cum nimia aestimatio per se iam praesumptionem prauae intentionis efficiat.

(*a*) Conf. supra §. 36 not., *Ord. de L. XIV. art. 8.* et EMERGON T. I. Ch. IX. f. v. itemque VALIN et POTHIER *ad art. eiusd. Ord. 64.*, HAMB. *A. O.* XII. 4. SCHWED. III. 2., *Ord. PHIL. II. 2. IO.*, MAGENS c. 25, et WESKETT P. II. p. 244. n. 5. Ex *Recopil. de L. L. 41.* sufficit iurament. onerantis confirm.

(*b*) RVSS. *K. H. O.* §. 215, in instr. aff. adiecto, n. 6., et in Gallia, EMERGON *l. c.* et in Anglia: WESKETT *l. c.* (not. d. §. 36.).

(*c*) Cf. in primis *Ord. PHIL. II. l. c.*

SECTIO V.

De externa asecurationis contractus forma.

§. XL.

Forma huius contractus externa in legitima mutui consensus declaratione in scriptis (*a*), uel publica auctoritate impressis, si quae hunc in finem exstant, formulis (*b*) consistit. Pertinet itaque 1) ad eius substantiam, ut essentialia asecurationis periculum, puta, rece-

ptum, rem, navigationem, praemium et contrahentes) rite determinata exhibeat; et quidem assicurati vel mandatarii eius nomen, aut clausulam "*an Zeigern dieser*", vel aequipollentem; cum sub ipsius custodia maneat instrumentum, in ipso tenore, assicuratoris vero nomen in extremis litteris scriptum, adiecto infra anno et die (c); deinde 2) indicanda, quae alicubi sub nullitatis poena instrumento contineri leges iubent (§. 31). Quod plures ordinationes expresse desiderant, aliasque caute fit, ut, in quibus instrumenti contenta mutare, augere vel propius determinare conuenierit, instrumento complectantur (d), id quidem ad validitatem clausularum s. d., sed per naturam rei ad instrumenti ipsius substantiam non pertinet.

Cum vero contenta instrumenti ex tempore ac modo subscriptionis obligandi vim obtineant: sequitur inde, 1) ea, quae postmodo instrumento inserta sunt, noua speciali subscriptione esse agnoscenda, nec minus 2) posteriorem in subscribendo assurectorem in easdem conditiones, sub quibus praecedens contraxit, tacite consentientem, nisi contrariam ipse adiecerit conuentionem, esse intelligendum (e); 3) vero neutiquam ad eum pertinere, quae qualiscunque assurector postea adposuit, nisi iterum noua subscriptione hisce inter se et assurectatum obligandi vim tribuerit. — Abusus in subscriptione instrumenti litteris nondum repleti, legibus maxime aduersus est, et expresse prohibitus.

(a) *Russ. K. H. O.* §. 181, assurectio adest, si quis "*eine schriftliche Vergewisserung erhaelt*"; vid. et *Ordonn. de L.* XIV. art. 2., *DAEN.* art. I. *SCHWED.* IV. I., *AMST.* 38., *ROTTERD.* 76. — Antiquus scripturam quoad hunc contractum non fuisse in usu, refert *GUIDON de la mer* Ch. I, art. 2, p. 223.

- (b) AMST. A. O. art. 38. 59. — *Gi.*. HAMB. I. I. et XXIII. 4., SCHWED. et ROTTERD. II. CC. (In iis nimirum casibus, quorum formulae exstant).
- (c) Abusus tamen is inualuit, vt primus tantum assurecutor adiecto anno et die, reliqui absque eodem subscribant. v. EMERIGON Ch. II. S. IV. p. 41.
- (d) HAMB. A. O. IV. art. 1., *Ord. de L. XIV.* art. 3.
- (e) EMERIGON Ch. II. S. IV. p. 43.

S E C T I O VI.

De effectu neglectae formae et de interpretatione contractus.

S. XLI.

Consideratis haecenus, quae ad legitime declarandi consensus formam tam externam, quam internam pertinent, et declarati argumentum atque fundamentum in specie concernunt; superest adhuc generalior disquisitio: in quantum defectus in hisce validitati contractus obstat; et quae sit obscuritatis in declarata voluntate explicandae ratio. Et generatim nulla est conuentio de iis, quae contrahentium voluntati exempta sunt, siue per naturam rei, siue per legis dispositionem prohibitum. Vtroque respectu nulla est assurecratio, quoad essentialia deficiunt, aequae si ab initio hoc contingat, ac si superueniens circumstantia, seu conditio aut conuentio adiecta, eius naturam euertat; nisi qua adiecta conditio seu conuentio per se iam ob eandem rationem nulla sit, quo casu valide in
se

se constitutam affecurationem vitare non potest. Secundum haecce argumenta et quae allata sunt §. 28. in f., pluribus rebus, aliis licitis, aliis illicitis huius contractus obiectis, propositis, non de hisce, utique vero de illis subsistit affecuratio (a); de tota re quadam contracta, valet, quoad res non obligata est creditori per bo-
demeriam, aut anteriori instrumento non est in affecurationem deducta; ultra id quod affecurati interest contracta, pro eo, quod interest subsistit; prorsus nulla est, in qua praemium deficit. At aestimatio ultra iustum modum adiecta, per se eatenus nulla est, nec ideo nullitatem valide constitutae affecurationis efficere potest, et ita porro. — Et nisi circumstantia adsit ab initio, aut superueniat, quae ipsam voluntatis substantiam peruertit (b) subsistit conventio; quoad consensus adest. — Dolus tamen semper nullam reddit affecurationem, cum imprimis bona fide nitatur.

(a) POTHIER n. 44. et EMERIGON Ch. VIII. p. 197.

(b) Res tamen semper eadem manet, etsi successiva subrogatione omnibus partibus mutata sit.

§. XLII.

Cum leges non solum ipsam affecurationem sub nullitatis praedicio, adiectaque pacta etiam in instrumento celebrari desiderant; sequitur inde: hocce instrumentum in omnibus, ubi de voluntate contrahentium agitur, primum esse inspiciendum, eiusque verba imprimis ponderanda. Ea enim voluntas consideranda, quae in ineunda conuentione fuit: eaque certius et melius haberi non potest. Verba vero, quibus vsi sunt, significatu legibus atque vsu recepto

cepto sunt accipienda, cum in ea, quae in negotio ordinarie obtinent, consensisse contrahentes videantur, ob scientiam eorum, negotio se ingerendo, indirecte susceptam et intermissam legitimam contrariae voluntatis declarationem. *Vsur* vero tanquam res facti, et pro locis atque temporibus varius, eo loco, vbi contractum est, obtinens, ab allegante probandus. Cui fini accommodata sunt arte peritorum iudicia, ac imprimis camerarum commercii praeiudicia, non vero alio hic adminiculo tentanda, cum legibus, non exemplis, sit iudicandum. Alius adhuc fons explicandae voluntatis dubiae in iis est, quae tempore conventionis initae contrahentibus innotuere: isque imprimis refert, vbi in indicandis impar vtriusque contrahentis scientia fuit. Ad superiorem alterius, praecipue asecurati scientiam euincendam ea sunt accersenda atque inspicienda, ex quibus oriunda est; ceu litterae mandatariorum, imprimis quorum curae oneratio atque transmissio rei mandata fuit, nec non ipsa publica fama. Vt vero patefiat, vtrum circumstantias ipsis adnunciatas cum asecuratore, aut qui eius nomine contrahit, communicare potuerint asecuratus, aut in rem eius contrahens: comparanda accuratissime loca et temporis momenta, quibus scriptae, receptaeque litterae, vel fama aliusue nuncius exstitit, et celebratus contractus, Atamen nec dolus, nec error interuenisse praesumitur, et in dubio semper fauorabiliores in iure sunt asecuratoris partes, non modo tanquam debitoris, sed etiam fraudi atque circumuentioni asecurati, eiusque mandatariorum expositi, quorum fidei vel ipsa negotii natura se committere adigitur. Caeterum iura magis validitati actus, quam eius nullitati fauent, ideoque negotium, vti fieri debuit, gestum praesumitur.

H

CAP.

CAP. III.

De perficienda affecuratione.

§. XLIII.

Perficitur contractus iis interuenientibus, sine quibus iura ex contractu, quorum causa initus est adquiri nequeunt. Huc pertinet primum *scriptio instrumenti* ab affecuratore facta, qua, quod ad consensum attinet, perfectus demum est contractus. At non solum iis, quibus accedit conditionibus, existentem demum facit contractum (§. 40.), sed et inter diuersa instrumenta prioritas temporis, secundum prioris in quoque affecuratoris subscriptionem attenditur, et ita omnes eiusdem instrumenti affecuratores pari iure cum primo subscribente fruuntur; indeque ex priori instrumento existentes, potiores sunt omnibus ex posteriori, etsi actu antea subscripserint, in perficiendo contractu, iisque, quae inde obtinent (v. II. §. 44. n. i.). Alterum, quod, vt perficiatur affecuratio, interuenire oportet, est *initium periculi recepti*; cum 1) de iis tantum respondeat affecurator, quae periculo recepto actu exposita, casu suscepto, damno afficiuntur, et 2) ita hocce initium tanquam tacita huic contractui insit conditio, vt ex sequentibus latius patebit. Denique in specie in Russia ad contractus perfectionem requiritur praemii solutio tempore scripti instrumenti facta; ita vt et eius confessionem in ipso instrumento (a), quod in Anglia quoque obseruandum est, factam esse oporteat (b).

(a) RVSS. K. H. O. §. 207.

(b) WESKETT P. II, p. 61. n. 4.

§. XLIV.

Initio periculi *perficitur* contractus, *quatenus* (§. 25. 44) ad legum, vsus et conuentionis normam res assicurata receptum periculum subit (§. 43.). De diuerso enim periculo, siue ratione casuum receptorum, siue ratione rei, navigationis, temporis (a) aliarumque circumstantiarum consensus non adest, nec ante recepti periculi initium distinctioni, vtrum ex recepto, an non recepto casu conditio, sub qua contractum, deficiat, locus esse potest. Deficiunt itaque perfectio contractus eiusque effectus, prout plane vel in quantum res assicurata receptum non subit periculum (b) vtpote nullam vel aliam, ac assicuratam navigationem, instituens, iisque de quibus conuenit nauibus, et ad determinatam quantitatem euique earum, non imposita est (c), vel conductus ab initio statim adhibendus deficit (d). Cumque receptum tantum intelligatur periculum, quod sub adhibita determinatione ad assicuratum spectat (§. 27. 13.), similiter perfectione caret contractus, in quantum res ab assicurato ante initium periculi vendita (e), vel creditori in carinam aut cambium marinum obligata est (f), aut valor assicuratus periculum actu subeuntem exsuperat (g), prout assicuratio vel ultra iustam aestimationem aut eius quotam definitam (Cap. II. S. I.), vel ultra verum rei valorem prohibita est, aut vltimum citra assicurati voluntatem contigit (h). In perficiendo contractu plures assicuraciones 1) in eodem instrumento celebratae (vid. §. 28.) pari iure pro rata fruuntur; in posteriori vero celebratae, in quantum assicurati, detracto quod tempore priori (§. 43.) emititur, sub adhibita determinatione vere adhuc interest (i).

- (a) Si in periculosis tempus citra necessitatem dilata fuerit navigatio, secundum *Ord. PRVSS.* §. 76. et *SVEC.* V. 21. assicurator conueniens augmento periculi praemii augmentum impetrare potest.
- (b) *AMST. A. O.* art. 38., *HAMB.* V. 16., *DAEN.* 7., *Ord. de L. XIV.* 32. et 37., *Ord. PHIL.* II. art. 16., *PREVSS. A. O.* §. 101. 103. et 104., *SCHWED.* VII. 2., *MIDDELB.* art. 24., *Recopil. de L. de l. Indias* l. 12., *WESKETT P. II.* p. 111.
- (c) *Ord. de L. XIV.* art. 32., *PREVSS.* 105., *HAMB.* IV. 15. et V. 16., *SCHWED.* VII. 5., *Recopil. L. 12.* *MAGENS* cap. 55.; *Add. etiam arg.* §. 19. *RVSS. K. H. O.*
- (d) scil. si in ipso initii momento interuenire debuerit.
- (e) *RVSS. K. H. O.* §. 196., nisi aliter conuenierit. Ita etiam in Anglia; *WESKETT P. I.* p. 221. et 239. In Gallia cessionem, cum translatione dominii rei, etiam, iuris ex hoc contractu accipiunt. *EMERIGON. T. II.* p. 160.
- (f) id expr. habet *AMST. A. O.* art. 21, addit.
- (g) vid. ll. nota b. citt.
- (h) *HAMB. A. O.* VI. 1., *PREVSS.* §. 102., *SCHWED.* VII. 3.
- (i) *AMST. A. O.* art. 24., *Ord. de L. XIV.* 24. et 25., *HAMB.* VI. 3., *PREVSS.* §. 107., *Recopil.* l. 15., *SCHWED.* VII. 7., *MIDDELB.* 32. Statuta *IANVENS.* ita: "prios (scil. securitates) in tempore intelligantur concurrisse, — inter pares tempore quilibet teneatur pro rata summae assecuratae". — *Ex Recop. de L. de las Ind.*, posteriores tempore eidem instrumento aequae ac diuersis, subscribentes, prioribus cedunt. — De vlt. in Angl. vid. *MAGENS* c. 56. Duorum itaque instrumentorum si prius de pluribus rebus, posterius, de speciali re conceptum fuerit hoc tantum perficitur, quoad priori res tota non continetur. v. *WESKETT P. II.* p. 135. n. 5. in f. v. supra §. 23.

§. XLV.

Decisioni recepti periculi locus patet, *ex quo* pro navigatione affe-curata in loco a quo 1) nauis affe-curata anchoras soluit (*a*), vel onerari inchoatur (*b*), vsque ad elapas, post anchorarum in loco ad quem factam electionem 24 horas (*a*) vel vsque ibi secutam faciendam exonerationem (*b*); 2) alia vero res nauis imposita est (*c*), vel littus reliquit (*d*) aut in aggerem importata est (*e*); donec in loco ad quem iterum nauem relinquit, vel littus attingit; nisi obprotractam per 15 dies exonerationem, iam cessauerit affe-curatoris periculum. Ex ita varie definitis durationis periculi terminis, nisi aliter conuenerit, varia etiam obtinere consuetaria necesse est: 1) inde, propter magnam differentiam, inter effectum deficientis circumstantiae, quam in ipso initii recepti periculi momento, et quam postea interuenire ponit conuentio; cum ultimo casu distinctioni, utrum ex praestanda causa id contigat (§. 50. et 53.), priori uero nequaquam, locus esse possit (§. praec.); nec minus 2) intuitu periculi rei in nauiculis, quibus ad nauim, vel e nauis, dictis locis, transfertur; dum illud alibi neutiquam (*c*), utique alibi (*d*), praestet affe-curator; et 3) eatenus inde de casu, in terra existenti rei eueniente; citra causam ubi durat periculum praestandum, id efficientem (§. 52.); eo minus et siue ita arresto, siue alio modo extra dictos periculi terminos interueniente, damnum sentiat affe-curatus, vel nauigatio instituenda impediatur, affe-curator minime respondet.

(a) Ita ex *Rvss. K. H. O.* § 211. et in *Anglia: WESKETT P. I. p. 90. n. 4. et p. 227.* nec non in *Gallia: Ord. de L. XIV. tit. des affurs*

- fur. art. 5., et tit. du contr. à la grosse art. 13. (24 horae ibi non exiguntur quod ad finem).*
- (b) AMST. A. O. §. 5., HAMB. A. O. V. 12 et 16., PREVSS. 53. et 54., SCHWED. VI. 5., EXO AMST. 5. si intra 21 dies nauis all. exoneretur
- (c) RVSS. K. H. O. §. 193. 6q. et in Anglia: WESKETT P. I. p. 285. n. 5., RVSS. K. H. O. §. 193., et MAGENS *Verjuch* c. 33.
- (d) *Ord. de L. XIV.* l. c., PREVSS. A. O. §. 55. et 58., DAEN. 7., *Ord. PHIL II. art. 2., Recopil. de L. de las Ind.* l. 14., 37., 38. et 40.
- (e) AMST. A. O. art. 5., ROTTERD. 46., MIDDELB. II.

§. XLVI.

Separata quaeque asecuratio periculi recepti initio perficitur *separatim*; totaque quatenus *indiuidua est*; indeque eadem ratione de recepto periculo respondet asecurator, praemiumque acquirit: nimirum, intuitu rei, quatenus receptum subit periculum (§. 4.); pro tota vero navigatione (a) siue ex locis a quo et ad quem, siue ex temporis tractu determinata, totoque periculo, quorum intuitu *unum* praemium conuenit, seu *una* asecuratio adest (§. 28). Indequē, 1) quas incepto iam periculo interuenire ponit conuentio, earum circumstantiarum defectus, ex casu recepto eueniens, non impedit, quo minus perduret asecuratoris obligatio; ex quo 2) porro patet, magnum esse discrimen inter vnam et plures navigationes (§. 28): cum, quoties separatae adsunt asecurationes, toties etiam in cuiusuis earum initii momento omnes pro eodem determinatae circumstantiae indistincte, vt subsistat contractus, interuenire oporteat. Indequē eo consuetius asecurato factum videtur, quopura nauis itinera tanquam vnam in contractum deduxerit navigationem.

(a)

(a) *Ord. de L. XIV.* art. 27. 35. 36. in fine, *HAMB. A. O.* Tit. VII. art. 5., *SCHWED.* VII. 4. et 6, *WESKETT P. II.* p. 67. et 114. n. 7. P. I. pag 346. et 347.

(b) v. §. seq. not. b. citt.

(c) *Rvss. K. H. O.* §. 197., *Ord. de L. XIV.* art. 26. 36. et 37., *HAMB.* IV. 6., V. 18., *SCHWED.* V. 10— 12. et 16., *PREVSS. A. O.* §. 77. 78. 79. 85 et 87.

§. XLVII.

Praemium praenumeratum, quatenus illud non acquirit, *reflituere* tenetur affecurator: indeque (secundum §. praec.) 1) pro rata rei aut valoris affecurati, receptum ab affecuratore periculum non subeunte (§. 44.), totumque, si nihil illud subit; 2) neutquam vero pro rata *unius* navigationis (§. 28. n. 2.) non finita (a); nec 3) pro rata casuum quorundam cum aliis vna affecuratione receptorum, quibus res exposita non fuit (b). Ex hisce 1) intelligendum principium: semel incepto affecuratoris periculo, *irrevocabiliter statim* adquisitum esse praemium; et deminutionem periculi in fauorem affecuratoris fieri (c); deinde 2) patet: separatae navigationis intuitu definitum praemium alterius initio non esse adquisitum: proindeque plura itinera tanquam vnam in contractum deduci navigationem, vtilius affecuratori esse hoc, vt alio respectu affecurato (v. §. praec. in fin.); et denique 3) affecuratoris obligationem, praemiique acquisitionem esse correlata; hoc secundum huius contractus naturam, cuius propria materia in damno sub ratione incerti inter contrahentes consistit, accepto (§. 30.). Praeterea, quod contrahentium arbitrio exemptum non sit, hisce
 cas-

casibus conventionibus adpositis providere, ad analogiam ex iisdem rationibus, quibus proposita principia ipsa nituntur, et desumpta inde aequitatis ratione, exceptiones passim obtinent: nimirum quod 1) incepto iam aëcuratoris periculo, cessante ante relicto portum navigatione aëcurata, aequa a lege vel arbitris definita praemii rata ad aëcuratum redeunte, ex spiret contractus (d). 2) Quod aditu et reditu vno praemio aëcuratis, quasi pro diuisa navigatione et aëcuratione, alterius cessantis intuitu, in Anglia, quantae pro ea separata (e), in Gallia vero tertiae, totius praemii partis, restitutio facienda. 3) Ex simili argumento in Anglia, deficiente conductu, e definito in navigatione obuiio loco, praestando, pro hac vltiori navigationis parte, cum obligatione aëcuratoris, praemii pro rata cessat adquisitio. Manet tamen regula, totum praemium adquiri, si per rei interitum vltior navigatio cesset, ipsis exceptionibus confirmata; vt et semper, vbi eiusmodi exceptiones speciallter non introductae.

(a) vid. ll. §. praec. nota (a) cit. tit. et PRESS. A. O. §. 106. in specie hoc illustrat: "*Wird ein Schiff oder Gut auf mehrere Oerter versichert, und ist in der Police zwischen jeden Ort eine abgesonderliche Praemie bedungen worden; so ist, im Fall das die Reise geandert oder verknerzt wird, oder auch ein Vnglueck sich ereignet, nachdem das versicherte Schiff an einen von den in der Police zuerst benannten Orten angelangt, der Versicherer verbunden, von der erhaltenen Praemie mit Abkuerzung pCent, soviel zu erstatten, als zwischen dem Ablegungs- und dem Ladungs- und Loeschungs-Orte bedungen worpen. Ist in dem Versicherungsbriefe nicht zwischen jededen Ort eine besondere, sondern vberhaupt fuer die ganze Reise eine Praemie bedungen worden, so behaelt der Versicherer die ganze*
Prat-

Praemie, falls die Reise geändert oder verkürzt wird; oder ein Schaden entsteht, ehe Schiff und Guth an einem derer in der Police bestimmten Oerter angelangt ist".

- (b) EMERIGON T. II, Ch. XVI. S. II. p. 159. "*Un moment de risque suffit — pour que les Assureurs acquièrent définitivement la prime*". Idem habent WESKETT P. II. p. 67. n. 3. et plures Ordinationes expresse. Cf. etiam MAGENS II. Abschn. p. 121.
- (c) MAGENS cap. 38.
- (d) Ex HAMB. A. O. V. 17., SCHWED. VII. 4., AMST. art. 23., (quae I in centenos aëcuratori pro periculo, quod sustinuit, definit). Vid. etiam MAGENS cap. 55.
- (e) WESKETT P. II. . p. 212. et p. 115. n. 12.
- (f) *Ord. de L.* XIV. art. 6. Cf. EMERIGON T. I. Ch. III. S. II. p. 65

§. XLVIII.

Cum vero nequiquam meri alterutrius contrahentis arbitrii sit, vtrum subsistat, an non subsistat contractus, euanescentis ob deficientem perfectionem, idonea esse debet ratio, quae in eo, quod ipse aëcuratus, vel alius aëcurator, et vel minori praemio, periculum iam translatum in se recipere velit, minime, sed ortis aliunde impedimentis posita est (a). Quibus, cum facti sint, et ad liberationis ab obligatione ex contractu, praemiique restitutionis exigendae fundamentum pertineant, tempestive (b), ne doli suspicio ex euentus nauigationis expectatione nascatur, rite allegatis atque probatis (c), ad exequendam praemii praenumerati, non acquirendi, restitutionem tenetur aëcurator; remanente tamen penes ipsum dimidia

midia centesima praemii restituendi, quod ita pro molestia vsus iam longaeuus (*d*), ordinationibus plurimis expresse receptus, introduxit.

(*a*) pro quali et voluntaria navigationis affec. intermissio habetur, vid. ll. ad §§. 44. et 46. cit.

(*b*) *Ord. PHIL.* ll. art. 16. 4. menses a dato affecurationis praefigit.

(*c*) v. c. litteris, quibus mandatarii defectum reoperationis adnunciant.

(*d*) *Ord. PHIL.* ll. (de a 1563) art. 15. "*Behoudelyc nochtans dat d'Af-sekureur ter causen van dien, sal moghen inhouden een half ten hondernden, na d'oude costume voor thouden van zynen boeck, ende anders sins*".

(*e*) vid. ll. nota *b*, et §. 45. citt.

CAP. IV.

De iuribus contrahentium ex affecuratione perfecta.

§. XLIX.

Iura, quorum causa initus est contractus, proximum constituunt eius perfectionis effectum (§. 43.). Cuius ideoque primo actu, consummato scilicet contractu, per secutam asscuratoris subscriptionem instrumenti, *reuocabiliter* tantum, secundo autem, seu initio periculi recepti accedente, *irreuocabiliter* *adquiruntur*; atque etiam pro huius perfectionis *ratione*, cum in ea solum illud habeat causam. Quare non solum ex tunc statim *independenter* ab inuicem se habent periculi recepti atque praemii praestatio (§.); sed et re periculo iam exposita, asscurata, quoad non per indicationem obuiaae scientiae neglectam; aliudue conuentionis vitium, declarati intuitu consensus iam deficit perfectio contractus, ea ad initium huius periculi rei *retrogradientem* sortitur effectum. Vnde euenire potest, vt decisio periculi recepti, ipsam praecesserit receptionem, atque plurium, qui subscripserint idem vel diuersum instrumentum, quidam validam et plene effectum habentem, alii pro parte talem, alii denique plane nullam celebrauerint asscuracionem; puta, si cum hisce loco vel tempore contractum, vbi euentuum rei obuia, sed non intimata, fuit notitia, quae reliquorum intuitu plane vel pro parte indicationis effugit neglectum (a). Quibus proinde rei periculum totidem, vel pro parte imminuit,

et ius in praemium pro eadem ratione acquisitum; dum illorum contra, neque periculum unquam, neque ideoque ius in praemium fuit existens (b). Quoniam vero, quamquam ita periculum in hoc contractu constituat, quod ex obuia contrahentibus notitia aestimatur, et superueniens eius augmentum sit tam bellum, quam pax aliaque circumstantia, per incerti rationem, ipsi propriam (c); tamen de re loco vel temporis momento existente constare debeat eo, ex quo eius periculum, cuius hucusque subfuit, cessare, alius vero initium sortiri debuit; ut illius eam subterfugisse, huius autem subiisse pro obtinendo perfectae conventionis effectu, vrgeri possit, res in dubio *antea*, prioris itaque, haud posterioris periculo *periisse* praesumatur (d). Propius haec declarant, perfectionis effectum; eumque constituentium obligationum ex hoc contractu inuicem habitum; quarum specialior iam insequitur pertractatio.

(a) Vid. ll. ad §. n. citt. et *Entwurf z. Preuss. GB. §. 1743-1749.*

(b) supra §. 46 et 47 et 44. *PREUSS. GB. §. 1748. Es muss aber in eben dem Maass, wie durch den erfolgten Schaden der Gegenstand der Versicherung, und mit demselben der Umfang der Gefahr des Versicherers, sich vermindert hat, das Ristorno, in Ansehung eines verhaeltnismaessigen Theils der Praemie Statt finden. Et §. 1749: Hat der Versicherte das vor der Zeichnung des Contracts vorgefallene Unglueck auch nicht wissen koennen, so muss der Versicherer dafuer haften. Vid. supra §. 32 et 33.*

(c) Vid. §. 32. in fin. et 30.

(d) *Entw. z. PREUSS. GB. §. 1725-1727.* Tempus, quo elapso, ex deficiente rei existentis nuncio, eius iactura inducitur, plurimis ordd. est determinatum. V. infra §. 56.

SECTIO

SECTIO I.

De obligatione assicurati de praemio.

§. L.

Pro ratione perfectionis contractus statim et debetur, et, si legitime dies non fuerit adiectus (a), praestandum est praemium (b) secuta assicuratoris subscriptione instrumenti; irrevocabiliter vero acquiritur initio periculi recepti secuto (§. 47.). Pro mora in hac praestazione praemii ad vsuras tenetur assicuratus, ut plurimum centesimas (c). Cessat tamen ob fidem ipsi habitam, mora, ob fidem autem in eius rationem contrahentis secutam, principalis (d), immo quatenus huic illud praestitit, omnis intuitu praemii obligatio in assicurato (e), uti iam ex praemii causa obtinens, ex quo illud non praestitum, per factam praestiti confessionem in instrumento, ope novationis simplicis, in ordinarium transiit debitum (f). Donec vero ex eodem instrumento, unde et derivat ius assicurati, liquidum, statimque exigibile constituit debitum, non solum ideo retentionem subscripti instrumenti (g); verum etiam, veniente damni praestandi die, compensationem cum aequo liquido et exigibili, si per deficientem debitoris solvendi facultatem non impediatur, admittit (h); habetque insuper accessoriam saepius pignoris causam, nisi conventionem, passim tamen lege expressa fundatam (i).

(a) Varia pacta circa praemii praestationem solita, et passim in Gallia obtinentem usum, eius solutionem ad plenam decem. peric. recepti differ. refert late EMERIGON Ch. III. S. III.

- (b) vid. supra §. 43. *Conuent. Societ. Ass. HAVNIENS.* 22. *Ord. de L. XIV.* art. 6, *AMST.* 37. *SCHWED.* V. I. *Entw. z. Preuss. GB.* §. 1676. *Ex Recopli. de L. de l. Ind.* XI. *asscuratus sub iactura iuris ex contractu intra 3 menses, saluo iure asscuratoris soluere debet.*
- (c) *Entw. z. PREUSS. GB.* §. 1677. *ad quam etiam proxeneta moram committens tenetur; sed et eo quod pro opera ipsi soluitur $\frac{1}{4}$ vel $\frac{1}{5}$ de centenis praemii, priuatur.*
- (d) *HAMB.* XVIII. 8. *SCHWED.* Art. *Welche die Ass. v. Hav. Angeleg. gemeinschaftl. betreffen.* 1, 5. vid. not. seq. f. et §. 20. et not. d. *ibid.*
- (e) ll. cc.
- (f) *Specialis est dispos. in PREUSS. GB.* §. 1680 *“soll ihm diese Quittung nicht im Wege stehen, wenn er die Praemie innerhalb dreysig Tagen, nach der Zeichnung einfordert.*
- (g) *MAGENS Versuch* pag. 90; et *expresse ord. in AMST. A. O.* art. 39.
- (h) *quem in finem etiam eius praestatio ad decisionem periculi recepti differtur v. nota a. —*
- (i) *quale in Gallia vi instrumenti a publ. persona confecti generale iam obtinet. Cf. EMERIGON l. c. — vid. etiam E. z. PREUSS. GB.* §. 1681. et *L. I. P. IV. Tit. XII. §. 79. et MAGENS c. 62. “Von dem Antelations- Rechte des Asscuradeurs an der versich. Sache, so lange sie noch in dem Schiffe ist”.*

SECTIO II.

De obligatione aëcuratoris circa periculum ferendum.

§. LI.

Euentus alicuius periculo est, quatenus aduersum inde redundans ab ipso ferendum: scilicet 1) ipse laesus ab alio indemnus seruandus non est; verum 2) iuris vinculum, quo eius intuitu, quod isto euentu subuersum est, alii obstrictus fuit, non solvitur; et 3) damnum alii insuper ex euentu subortum refarcire obligatus est. Cum vero vt primum *non obtineat*, specialem causam obligationis in aliquo interuenire oporteat, *tali* ideo contra opus est, vt secundum et tertium habeat locum; per quam quatenus de indemnitate ex certae rei euentu laeso aliquem tenet; hic ad huius *rei euentum alteri praestandum* dicitur obligatus. *Causae* vero euentuum, pro quibus varie distingui possunt, intelliguntur *primae*, quatenus euentus ex iis descendit; quoniam quaeuis vltior, cum ad euentum per priorem ordinetur, eatenus iam euentus ex hac existit, cuius ideo iam subest praestationi. *Concurrentes* ergo considerandae, quatenus non per priorem ad euentum constitutae, primae inde similiter et ita nouae eius existunt causae, quem et ideo eius efficiunt periculo, cuius ipsae subsunt. — Euentus ex ordine intentati a patiente, ipsi dicitur *ordinarius*, alius vero, *casus*; isque *non fortuitus*, cum ex eius culpa habet ortum, dum alias *fortuiti* nomine venit, siue solitus sit, siue insolitus, atque vel ex alius culpa, vel factio

facto licito, vel vi diuina f. d. descendat. Culpa autem tertii, si fuerit praestanda, ex persecutione in laedentem *minus ex euentu laesus* quis fieri potest, vti talis iam *videtur*, qui intentione vel culpa sibi imputanda damnum ex euentu passus est. Quo circa tamen lege, vsu et conuentione varius potest constitui modus; sola conuentione de dolo futuro, in eum cui haud innotescit committendo, illicita, cum ad delinquendum prouocet.

§. LI.

Affecuratoris periculum perfecta conuentione, atque ideo, quale inde formatum est, pro obiecto, caussis et occasione, *tale* demum existit (Cap. II. III. et §. 50). Ex eius receptione non nisi *casum* affecurato *fortuitum*, praestat (a), rei affecuratae, vbi illud durat, exortum; atque cum fuerit *generalis*, quemcumque specialiter haud exceptum, siue ex hominum facto, siue in tali non habeat existentiae caussam, et vel in mutatis recepti periculi conditionibus, vt nauigationis pro viaggio aut cursu, nauis, et conductus, quibus et similibus conuentione periculi recepti occasio fuit definita, vel in aliter aduerso consistat, vt naufragio, hostium aggressione caet. (b). Hinc etiam, vbi nauis magistr; *barrataria* eius periculo exstat (c), quodcumque doloso eius consilio contra obligationem susceptum casum rei efficit aduersum, atque hac solummodo excepta, tamen culpa, nec per vtramque exclusam, iuste ab ipso in sequeundam nauigationem, vel aduersum rei euentum, etsi mutatis periculi recepti conditionibus, auertendum (d). Vnde facile est intellectu: affecuratoris periculum

culum, quamquam conuentione, eiusque perfectione maxime sit determinatum: tamen caussa superueniente, varie tam pro occasione, quam ipsa decisione et *augeri* et *minui* posse.

(a) *Rvss. K. H. O. §. 181. 186. 187. 205. seqq. O. de L. XIV. art. 26. HAMB. V. I., SCHWED. VI. 3. VIII. E. z. PREVSS. GB. §. 1755. seqq.*

(b) *O. de L. XIV. art. 26. enumerat "toutes pertes et dommages qui arriveront sur mer par tempête, naufrages, échouemens, abordages, changemens de route, de voyage, ou de vaisseau, jêt, sent, prise, pillage, arrêt de Prince, déclaration de guerre, repressailles, et généralement toutes autres fortunes de mer.*

(c) *vt est ex Ord. AMST. HAMB., MIDDELB., SVEC. ROTEROD. PRVSS.; et non nisi vi expressae conuentionis in Russia, Anglia, Gallia, Genuae (v. supra §. 22.).*

(d) *vt pote "wegen Sturms, widrigen Windes oder unglücklicher Zufälle wegen oder aus Mangel an Schiffsvorrath. Cf. Rvss. K. H. O. §. 197. et 209. Ex art. 194. ibid. Exceptio est in naui conuentione expressa, postea mutanda, vbi subrogata altera non durat aßecuratoris periculum; nisi aliter conuentione definitum.*

§. LIII.

Cum vero aßecurator 1) non nisi casum aßecurato fortuitum praestet, omne quod ex eius intentione et culpa (a), vt et illius, qui ipsum repraesentat, descendit ipsi damnum, siue negligendo, quod ad nauigationem ab accidentalibus damni caussis tutam conferre potuit, vt *veßigalium* solutionem, siue committendo et concurrando; receptum haud spectat periculum, nec per hu-

K

ius

ius conditiones tam 2) quod non exortum rei assicuratae, quam antea, postea vel alibi ac illud vel sub conditionibus definitis vel iis casu praestando mutatis, habet occasionem. Generatim itaque eius fugit praestationem, quod ante *intentatae* navigationis ordo, vnde et casus fortuiti non habet rationem, et *impendi* (*Ordinaire Haverey*) (b) et rei functione absumi fert; et quod solummodo ex antea existentibus rei assicuratae *vitiis* et *interna qualitate* ortum habet, siue inde (vt per vetustatem) navigationis in ordine exsequendae impedimentum, reique decrementum, corruptio, iactura; siue ideo erogandi sumtus (c); nec denique quod ex sola pretii rei mutatione euenit, cum causam alibi, ac assicuratoris durat periculum, in foris scilicet diuersis habeat existentem.

(a) v. §. praec. not. a. et Ryss. *K. H. O.* §. 184. 206., *O. de L. XIV.* art. 36., *AMST.* 8. 19., *HAMB.* IV. 6. V. 6. VII. 5. *SCHWED.* V. 10. 16., simil. si propter eius debitum iustum decernitur arrestum. *MAGENS* c. 49.

(b) in *Ord. L. XIV.* enumer. "*pilotages, touages, lamanages, de droits de congé, visite, rapports, et d'anchrages, ni de ious autres imposés, sur le Navire et Marchandises.*"

(c) *Ryss. K. H. O.* §. 191, *O. de L. XIV.* 29., *AMST.* 32. *HAMB.* V. 5. 7. 8., *SCHWED.* VI. 13. *E. & PREVSS. GB.* §. 1769. 1772. "*Wenn also Weine sauer werden, oder verlecken, Oele verderben, Früchte faulen oder sonst umkommen; Getreide oder Kastanien sich anstecken, oder die Waare durch innerlich erzeugtes Ungezieser beschädigt wird, so trift der Schade den Versicherten allein*" — *Negerklaven an Krankheiten sterben, oder sich umbringen.* — non si "*eine Revolte anfangen und Schaden leiden*), *Zernichten von Mäusen, Ratten oder anderem Ungezieser*".

§. LIV.

LIV.

Quoad vero causae in se spectatae non praestandae a priori praestanda ad euentum rei *ordinantur*, utique cum hac assessoris subsunt praestationi, quoniam eatenus earum efficacia in obvio euentu in priori rei praestando, solum ortum habet, atque occasionem (§. 51. 52.). Tunc igitur siue res ideo ad singularem functionem vel moram adstricta, sua iam qualitate facillior ad decrementum, absimitur, vel perit, aut corruptionem subit, aut ideo custo dienda, reficienda, vel vendenda: siue sumtus ita extra ordinem intentatae navigationis, ut pro destinatione exequenda, in auariam communem, in rem redimendam, persequendamue caet. facienda, utique venit in assessoris praestationem, quod damnum ita assessorato subortum est (a); Vnde magna concipitur *alea*, quam rei ob singularem eius qualitatem (b) facillioris ad decrementum, vel iacturam, assessorator subit; magnumque discrimen inter euentum rei *mediante naue* detenta, deperdita, vel quassa, atque *in naue ipsa* exortum: cum posteriori multi interfit causae laesionis immediatae (c), quae priori, cum per praestandam praecordinatam contingant, excidunt quaestione.

(a) AMST. art. 36. HAMB. V. 4. 7. 8. 18. ROTTERD. VI. 35. MAGENS. c. 43. vide etiam §. 57.

(b) modo per obuiam scientiam indicare neglectam haud exclusa sit. vid. supra Cap. II. Sect. IV.

(c) indeque venit, quod hab. MAGENS, (*Versuch* cap. 43.) *Bey einem Schiffbruch oder der Strandung eines Schiffes muß der*

Affeuradeur der darinn geladenen Güter, alles bezahlen, was davon beschädiget, gestohlen, oder sonst verloren worden. — Dum alias de furto in nauis, de re ibi amissa, vel ob nauim haud factis denlam, aqua irrupta, deperdita, aut male propter adiectas merces humidam posita, per neglectam a nauis magistro debitam custodiam persecutionem habeat in ipsum; vnde laesio, etsi ea affeuratoris periculo sit comprehensa, reparanda existit; vti contra, plane non spectat affeuratorem, vbi ab eius periculo nauis magistri culpa excepta est.

§. LV.

*Praestat autem euentum rei affeurator, dum laesum inde affeuratum indemnem seruat: scilicet mutatis periculi recepti conditionibus obligatus manet, (§. 51. et 52.) quam insuper ex tali alioque euentu praestando damnum siue in re deperdita, siue in impensis subortum, in iustum modum refarcit. Res affeurata vero deperdita est, euentu praestando, quatenus per talem ex tota vel pro parte, pure vel vt ideo aestimanda vel vendenda sit, affeurato subuersa, minus consequitur, ac iuste eatenus fuit aestimata (a). Indeque per obiecti diuersitatem, valoris rei et lucri sperandi, vbi de ea licite conuenit, affeurator in eo differunt, quod ille *damnum emergens*, hic *lucrum cessans* praestet; vterque in euentu ab ipso recepto, secundum aestimationem, de qua vel conuenerat, vel alias, quod ad priorem attinet, eo constituitur pretio, quo rem donec in nauim illata, sibi venisse vel ex rationibus probat, vel onerationis loco et tempore vtebatur, nauis vero instructa cum nauigationem institueret affeuratam (b); adiecto passim affeurationis praemio (c); — quod ad posteriorem vero; ex vsitato in destinatione pretio determinatur.*

(a) Vid.

- (a) vid. HAMB. A. O. tit. XII. art. 1. §. O. de L. XIV. 56. SVEC. XV. E. z. PREVSS. GB. §. 1790. seqq.
- (b) O. de L. XIV. art. 64. O. HAMB. XII. 4. SVEC. XV. Similiter ex E. z. PREVSS. GB. l. c. Stat. Jan. XVII. (vbi infu- per. — "si vero ultra medietatem itineris — confecti casus oc- currerit, intelligatur pretium illud, quo valerent in loco ad quem fuissent destinatae.") WESKEIT. P. II. p. 239. seqq.
- (c) vt ex Ord. HAMB., PREVSS., ll. cc.

§. LVI.

Iustus damno resarciendo *modus*, lege, vsu et conuentione praefinitus, tam eius quotam atque quantitatem, quam locum et tempus concernit. — *Auaris* in praestationem venire dicitur, vbi id, quod minus per euentum ex re contingit pro rata affe-curata debetur, alias, seu vbi tota rata simul debetur; *damnum totale*. Hoc tale non nisi per euentum praestandum concipitur, et quidem *naturaliter*, tota re affe-curata pure, et certe ita, deperdita (a); *iuris* au- tem *intellectu*, dum eandem, etiamsi purae eius iacturae subtrahi quid possit, affe-curato tamen amplius *non existere*, vel ex euentu signi- ficato actu ita in se (b), vel (vt latius passim obtinet) respectu finis nauigationis (c) ipsi subuersae patet; vel ex deficiente per definitum tempus contrarii nuncio *inducitur*; quod tempus intuitu *rei affe-curatae*, intra Europae, vsque Barbariae littora pro- tensos limites, sex mensium, extra eosdem anni spatio, ab hoc euentu affe-curatori significato (d), intuitu autem *rei* cuius *plane deficit nuncius*, intra dictos E. limites anno, extra eosdem bien- nio ab instituta nauigatione computando (e) absoluitur. *Spektari*

autem damnum iuris intellectu totale, vbi talis casus significatus, in Russia aſſecuratori (f) alibi aſſecurato data eſt electio (g), quae, cum ſemel rite fuerit facta, *irreuocabilem* ideo ſortitur effectum (h), quicquid etiam ſubtrahi contigerit iacturae totali. Tale vero, vbi non adeſt per caſum praestandum, nec rite fuerit adnunciatum, inuito alteri, cum *ordinaria* ſit auariae actio, obrudi nequit. Auaria praestationem excidit plane, rei intuitu, non vltra 3. (i), paſſim 1. (k) faciliſſis vero ad corruptionem, pro maiori quantitate in centenos (l) deperditae; vt et ſi omnis fuerit conuentione excluſa, haec vtique habebit effectum. Caeterum locus contractus etiam hic, niſi alius conuentione definitus, locus eſt ſolutionis; dies vero in damno totali, ex quo tale obtinet, 2. vt plurimum in centenos praestandi detractis, poſt tres (m) vel duos meſes (n) auariae autem, poſtquam liquidum etiam conſtituit debitum, venit.

(a) ſiue interitu, ſiue ablatione abſque ſpe recuperationis.

(b) Wenn die Verſicherungsgesellſchaft gedachte Anzeige des Eigenthümers von dem Schiffbruche oder der Verunglückung der verſicherten Sache innerhalb der im 188ſten Punct beſtimmten Friſt, erhalten hat, und keine Beweiſe da ſind, daß bey dem Schiffbruche oder der Verunglückung, oder Vernichtung, oder Zerſtörung, oder dem Verbrennen, oder Verſinken, oder andern Unglück des verſicherten Schiffes oder Fahrzeuges oder der Waare und Ladung, oder andern verſicherten Sache, Betrug und Hinterliſt vorgegangen ſey, ſo iſt gedachte Verſicherungsgesellſchaft, den vollen Werth der verſicherten Sache, laut ihrer ſchriftlichen Verbindung, ohne Verzug zu bezahlen; ex RVSS. K. H. O. §. 186. et ita etiam obtinet ex O. de L. XIV, 45., AMST, 28., PRVSSIAE §. 1842.

(ein

(ein Totalschaden gewis) SVÆC. XI. MIDD. 26., ROTTERD. 6., Conc. Soc. Aff. HAVNIENSX., HAMB. X. 6.

- (c) Ita ex ord. AMST., MIDDELB., ROTTERD. in casu folius corruptionis mercium, admittitur. Et in libro sub tit. *Guidon* (adfert WESKETT P. I. p. 67, n. 7) *irgend ein anderes Hindernis das die Reise vereitelt, oder es nicht der Mühe oder der Fracht verlohnt, sie zu verfolgen.* At hoc casu, cum auariae sit actio ordinaria, res vendenda, atque ita auaria tantum praestanda, vbi aliud specialiter non est definitum lege vel conuentione. Vide etiam ll. nota praec. citt.
- (d) Ord. de L. XIV. 49. ROTT. 64. MIDD. 15. AMST. 29., SCHWED. XI. 3. E. z. Preuss. GB. §. 1857—58. Conu. Soc. Aff. HAVNIENS. XI.
- (e) AMST. 29., MIDD. 12. ROTT. 67. (intra Eur. tamen 1½ ann.) O. de L. XIV. art. 58 et SVÆC. XI. idem fere statuunt. Aliter vero ex O. HAMB. XI. 2, et PREUSS. GB. §. 1848. seqq.
- (g) vid. ll. not. b citt. —
- (h) Ord. de L. XIV. art. 60. *qui ne pourra sous pretexte du retour du Vaisseau se dispenser de payer les sommes assurées.* V. etiam WESKETT P. I. p. 66.
- (i) RVSS. K. H. O. §. 190. *“die kleine Haverey, oder den Schaden, Verlust, Nachtheil, Schmälerung oder Beschädigung, welche nicht mehr als 3 pC. des vollen Werths der versicherten Sache ausmacht, trägt der Eigenthümer des Schiffes oder Fahrzeuges, der Waare und Ladung oder der andern versicherten Sache; es sey dann daß dieses zwischen ihnen im Versicherungsvertrage anders verabredet worden wäre.* Et ex aliis (ord. praeter not. k. citt.) etiam, nisi auaria 3 in cent. Excedat, vt HAMB. ROTT. vel conficiat, O. PRUSS. AMST. &c. Cf. MAGENS *Vers.* c. 62.
- (k) O.

(k) *O. de L. XIV. 47. MIDD. 18.*

(l) *Rvss. K. H. O. §. 192 — si 5. in cent. excedat. "Bey Zucker Toback, Hanf, Flachs und Leder, at "Bey Getreide aller Art und Fischen im Fall eines Schiffbruchs oder Verunglückung oder wenn die ganze Sache, das ist die ganze Quantität oder Güte verloren geht. In Angl. siml. si avaria dictas iam conficit quantitates in dictis speciebus vt ex PREVSS. GB. in corrupt. ibil. si 10 in cent. conficiat ex §. 1811.*

(m) *Rvss. K. H. O. §. 188. (pro casu in Europa at in diffitior. terris maius spatium.) et Ord. de L. XIV. 44. 49. AMST. 28. 29., HAMB. XIV. 3. Conu. Soc. HAVN. IX. seqq.*

(o) *HAMB. O. in casu damni tot. certi; SCHWED. XI. 2. ANTW. 18., PREVSS. GB. 1846.*

§. LVII.

Cum ultra indemnitate in iustum modum praestandam, affecuratore sibi obstrictum non habeat affecuratus, *id quo per euentum praestandum minus laesus* existit ex causa, in quam ille principaliter (a) praestitit, citra huius laesionem haud retinere posse consequitur; atque, quale habuit, in affecuratore esse transferendum. Inde si dolum aut culpam naus magistri, aut tertii praestitit, in hunc ipsi competit *regressus*; in damno autem iuris intellectu totali, quodcunque purae rei iactura subtrahi potest; idque in ipsum transit per *derelictionem (Abandonirung)* ab affecurato. Ea igitur absque id impediende conditione, nec, quoad indiuidua est totalis damni (§. 56.) reique affecuratee causa (§. 28. n. a. ib.), diuisim facienda, affecuratore singularem illi efficit in rem *successorem (b)*. Cuius proinde iure ad rei causam tam *fauorabilem (c)*, quam *onerofam*, scilicet quod vtilis in
rem

rem obtinet versionis rationem, et in specie per accedentem legis vel conventionis auctoritatem, ideo a navis magistro vel assicurato, erogatum (*d*) est, et praemium operae conseruationi impensae (*e*) peruenit: cum se non tempestiue fauorabili rei causae et per eam onerosae abdicauerit (*f*). Cum autem ita assicuratorum siue ex diuerso, siue ex eodem instrumento, quisque pari iure pro rata perfecto contractu assicurata, (§. 43. 44.), et pro non assicurata cum ipso assicurato, (§. 38.) ad indiuiduam rei causam concurrat, plures inde *incidunt in communionem*. *Cuius iure*, aequae communis negotium, siue ius spectet perfectendum, siue conseruatum liquidum constituendum, plurimorum, quorum pro re nata copia haberi potest, voto agunt; ac assicuratores ex eodem instrumento *causam indemnitatis* assicurati in *liquidam redigendam*.

Haec tamen plane a superiori *separatam* constituit causam siue obiectum, siue proximum spectemus fundamentum; quod ideoque nec *rationes* de conseruato *reddendae* idoneam exceptionem, ad differendam totalis damni praestationem, opponendam suppeditent; cum et illud semel rite significatum, irreuocabilem inde fortiatur effectum. (§. praeced.).

(a) Ex *Ord. HAMB. VII. 2. 3.*, *PREUSS. GB. §. 1814. seqq.* in solo casu neglectae a navis magistro rei custodiae, ex uentura atque bonis eius et naui primum; deinde in subsidium ab assicuratore indemnitatem habet quaerendam. *PR. GB. l. c.* "Nur in dem einzigen Fall, wenn versicherte Waaren wegen unzulänglicher Ver-

L

wah-

wahrung, schlechter Ladung, Packung, Garnirung, oder Stauung, beschädigt oder verdorben worden. —

- (b) *EX RVSS. R. H. O. §. 185.* "gehört alles was aus dem Schiffsbruche oder nach Verunglückung des Schiffes oder Fahrzeuges, oder der Waare und Ladung oder andern versicherten Sache gerettet wird, der Versicherungsgeellschaft, welche in solchem Fall, den Berge- und Bewahrungslohn, so wie darüber im 212 Punct verordnet worden, wie auch alle übrige Unkosten beym Transport und Verkauf der geretteten Sachen, als für ihr Eigenthum zu bezahlen hat. *O. de L. XIV.* art. 60. *HAMB. XI. 6.* et II. ad §. praec. not. d. e. citt. vid. etiam *PREVSS. E. z. GB. §. 1863.* —
- (c) in specie vecturam pro conseruato debitam, tanquam fructum navis ciuilem; cuius tamen rationem non habet, sed praemium virtutis constituit, quod interceptione adeptum est. *EMERIGON Ch. XVII. S. L.* vid. II. ad §. 54 et 55. not. citt.
- (d) etsi id, quod actu ex post fuit conseruatum, superare contingant *MAGENS Versuch c. 43.*
- (e) *RVSS. K. H. O. l. not. a. cit., Cf. WESKETT. P. I. p. 147-158.*
- (f) *RVSS. K. H. O. §. 185., PREVSS. GB. §. 1862, et 1839 seqq.*

CAP. V.

De iure ex contractu exsequendo.

§. LVIII.

Etiam si perfectio huius contractus, uti assicuratum de premio, ita assurectorem de periculo recepto irrevocabiliter efficiat obligatum, ipsum tamen *iur* inde *exsequendum*, ab ab eius *decisione* dependet, quae ob ipsi propriam incertam rationem, cum vel sine damno praestando obtineri potest; prout scilicet durante recepti periculi occasione casus, ex quo tale subortum est, contingit; vel ipsa citra talem expirat. Ius vero in praemium, cum per secutam perfectionem irrevocabilem acquisitionem independentem inde existat; (§. 49 et 50.), utroque casu exequendum, et *contractus* secundum naturam suam *effectum* sortitur. Damnum vero si tale contingat praestandum, pro *quantitate liquidum* esse oportet, ut cum effectu eius reparatio et persequi, et in adum deduci possit.

SECTIO I.

De iis, quae determinant ius exsequendum.

§. LIX.

Occasio periculi recepti ab adiectis conditionibus, ut navigationis tempore et loco, ac in iter et viaggium, distinctae,

L 2

§. 23.

(§. 23. et 45.), naus, nec non praesidiarii conductus, aliisque similibus, quae illud formant, est *definita*, atque ideo cessat, iis deficientibus vel mutatis; cum non *extenditur*, per illud ex casu praestando subortum. (§. 52 et 55.) *Sublata* vero *semel* ex causa non praestanda, utpote assicurati culpa, aut voluntate (*a*), vel navis magistri barrataria (*b*), si haec exclusa sit, vel euentu qui non contingit rei assicuratae, (velut cum conductus ad rem assicuratam, non vero haec causa praestanda ad ipsum peruenire, impediatur); *redintegrari* amplius haud potest; nec ulteriori definitioni periculi assicuratoris ipsi adstricti locus esse; quoniam incertum est, quam quivis posterior rei euentus inde habet occasionem; hoc vero non interuenisse legitime assicuratoris interest ex conuentione.

(*a*) v. ad §. 51. cit. RVSS. *K. H. O.* §. 209. 297. — AMST. *A. O.* §. 6., HAMB. IV. 6. *E. z.* PREVSS. *GB.* §. 1632. seqq. *Ord. de L. XIV.* art. 28. ROIT. 51. MIDDELB. 14.

(*b*) vt ex RVSS. *K. H. O.* l. c., ex *O. L. XIV.* 28. vid. etiam ad §. 52. citt.

§. LX.

Cum vero non nisi casum assicurato fortuitum praestet assicurator (§. 25.), inde non solum uti iam circa occasionem periculi patet (§. praeced.) *minime indistincte*, quod ad periculum ex rei euentibus attinet, *assicurati obtinet locum*; sed et assurato, pro obtinendo intentato contractus sine, damni a se auertendi incumbit *cura*. Haec vero in illud ad minimam quantitatem

re-

redigendum directa, inde circa rem, in amouendis accidentalibus damni causis, eaque salua obtinenda, quoad vtrumque ab ipso fieri potest, versatur, circa casu praestando affectam autem *eroganda*, legitimum accipit modum (a). Utque haec, cum in assicuratoris praestationem veniant, eius, quatenus circumstantiae patiuntur, consensu fiant, nec ius ipsi, imprimis in indemnitate per rei derelictionem obtinenda, circa conseruationem totali iacturae subtrahendi, vigilandi interuertatur; aut se tempestiue ab ideo impendendis, abdicare possit; quam primum de euentu rite certior reddendus est (b). Sicuti assicuratus contra haecce veniens *damnum* ex propria vel mandatarii culpa, assicuratori *sentire non videtur* (§. 53.), ita pro dolo, non solum *commodis ex contractu priuatur*, sed et laeso ad id quod interest, tenetur, et aliam poenam, pro re nata grauiorem, incurrit (c).

(a) AMST. A. O. art. 26. O. de Louis XIV. art. 45. 51. 66. HAMB. V. VI. 6. XII. XV. Conv. Sor. Aff. HAVN. XI, et XII. indeque monet WESKETT P. I. p. 94. *Eigner — und ihre Factoren und Agenten — von Schiffen oder Güthern, die gescheitert, gestrandet, genommen, wiedergenommen, erobert, verkümmert, oder condemnirt sind, müssen den äussersten Fleiß anwenden, darauf in gehöriger Form Anspruch zu machen, und sich zu dem Ende mit dienlichen und gültigen Documenten versehen, wo sie Recht und Hoffnung zur Wiederverlangung oder Bergung haben: denn Nachlässigkeit oder Unthätigkeit, würde bey solcher Gelegenheit in Rücksicht der Asscuradeurs höchst strafbar und betrüglich seyn. Sollen diese den Schaden ersetzen so müssen ihnen die Versicherten oder ihre Agenten Sicherheit geben, daß sie solchen Anspruch auf Kosten und mit Rath und Beystand der Ass-*

curadeurs gebührend machen, und verfolgen wollen; damit solche ihren gehörigen Antheil von dem Werth des wieder ausgelieferten oder geretteten erhalten. — Ein Schiffer und Meister der Ladung, welcher seinen Anspruch nicht gehörig macht, appellirt, u. s. w. muß dafür belangt, und angesehen werden, als der seine Pflicht nicht beobachtet hat". — Ideoque si res sustinere valeat, etsi cum alia naui conducta, destinationem exsequi, iidem curent. Cf. EMERIGON CH. XII. S. XVI, p. 432.

(b) RVSS. K. H. O. §. 187. "schriftliche Anzeige"; HAMB. XVI. AMST. art. 3. 6. O. de L. XIV. 42. ROTT. (Boite der Aff. Kammer.) Maeckler ex E, z. PR. GB. §., vel alia persona fide digna SCHWED. V. 20.

(c) V. RVSS. K. H. O. §. 184., AMST. art. 58. HAMB. Tit. XX.

§. LXI.

De *quantitate* damni totalis refarciendi, ex euentu probato, *auariae* demum per eius *explorationem*, in loco-exsecutae navigationis factam (a), constat. De ipso vero euentu coram consule gentis, aut iudice proximo, vel notario, depositio nauis magistri (Consulatus) testibus confirmata ad acta, vt quae refactionem nauis concernunt, in loco proximi appulsus intermedii; quorum interest et ibi copia haberi potest praesentibus, fiunt. Hisce et similibus vnde rei conditio, et euentus cognoscitur, nititur expositio a dispartitore facta, de damno secundum iustam aestimationem rei, quod casu praestando assicurato subortum est (b). Quae ad laesionis rei, a salua separatae, aestimationem, iuratis taxatoribus, nauis intuitu, ab eius instruendae atque exstruendae peritis, habita conditionis qua tempore institutae navigationis utebatur, ratione (§. .), facta, in

in loco contractus adstruendo indemnitate ibi exigendae fundamento, inferuit. (§. 62.)

(a) WESKETT P. II. p. 87. et 88. et EMERIGON Ch. XII. S. XLIII et Ch. XIX. S. XV. Ch. XX. S. II. "Le reglement d'avarie se fait à la diligence du maître devant le juge du lieu du dechargement" (Art. 6. de l'Ord. de L. XIV. tit. du jet.) Car si le Navire faisoit naufrage, ou qu'il y eut un nouveau jét; le Reglement fait dans un port intermediaire deviendroit inutile. D'ailleurs, il est des estimations et des operations qui ne peuvent se faire, que dans le lieu du reste. Il faut donc attendre que le Navire soit arrivé au port de salut, Telle est l'usage de toutes les Places maritimes. —

(b) Cf. MAGENS Versuch II. Abschn. et WESKETT. P. I. p. 171. 219. 299 - 309. 322 - 327. et P. II. p. 101. 102. 239 - 246.

SECTIO II.

De iure persequendo.

§. LXI.

Quamquam indemnitate ex hoc contractu praestandae nondum venerit dies (§. 56. in f.); *in agnoscendum tamen debitum experiendi*, ex quo certe de euentu constat, *ocasio nata est* assicurato; qua excidit, iuris *non usu*, cuius in iudicium per lege definitum tempus (a) rite deducendi idoneum haud probatur impedimentum. Ius vero ita rite exercendum, cum tale demum in illud denegantem existat; idoneam quidem ad evincendam talem adstruam *in-*

entionem aſſecuratori ſupponit *propoſitam*, per eandem vero ratio-
 nem ex *tenata* deſuper amicabile *compoſitione*, dum durat, et mul-
 to magis ſecuta *debiti ſcripta agnitione* (c), idoneum habet impen-
 ditum (c); cum et ex hac, quae continet novationem, in agniti *ſe-*
curitatem praestandam agentis fundata exiſtat intentio (d), quam-
 quam haud excluſa agniti vel ſoluti, errore aut dolo extorti, *reuo-*
catio, tamquam *indebiti* (e). *Liquidum* vero *debitum* denegans,
 ad fruſtratas iudicii ulterioſis impenſas tenetur (f); non vero is, qui
 agnito liquido, de adhuc dum illiquido contendit; dum, cum ve-
 nerit praestationis dies, liquidum legitime obtulerit, per eius de-
 poſitionem in publico, imprimis iudicii loco, quod omni eundem
 exiit mora (f). De *cauſſa controuerſa* iudicem, aut vi legis vel
 conuentionis, arbitros, ab ipſis, aut in hoc deficientium loco,
 a iudice nominatos, *citati* cum actis adeunt partes, ex ab hinc ipſa,
 in *loco contractus*, cum et is ſit locus ſolutionis, (§. 56.) ex mariti-
 marum atque commercii genere, *velo* ventilatur *leuato*.

(b) Ex O. AMST. 30. intra Europae limites per ſemestre, extra eos-
 dem triennium. Ex O. HAMB. (XVIII) intra E. limites p. annum,
 extra eodem p. biennium. Similiter ex PREVSS. GB. §. 1880 ſ.
 praeter ſemestre pro damno intra littora maris baltici, vt et ger-
 manici, et acti, intra annum (detraeto temp., quo nauis magiſter
 adhuc nauigabat) contra eum intentandam, cuius intuitu in ſubſid,
 reſpondet aſſecurator; alias vero liberatur (non vero tertius).
 §. 1876-1879. Ex O. de L. XIV. 48. varie pro terrarum fitu.

(c) v. c. "Den Schaden auf dieſer Police zu 98 p. c. abgemacht, welche
 ich einen Monat nach Dato zu bezahlen verſpreche, London d. Jul. 1745.
 Ap. WESKETT. P. I. p. 71.

(c)

- (c) EMERIGON Ch. XV. S. . . p. . . et E. z. PREVSS. GB. §. 1888. atque vt habet §. 1887. "die Verjährung kann nur durch Anstellung einer gerichtl. Klage oder dadurch unterbrochen werden, daß der Versicherer sich schriftlich zur Vergütung verbunden hat."
- (d) WESKETT. P. I. p. 72.
- (e) WESKETT. l. c. et EMERIGON. Ch. XVII. S. . .
- (f) Cf. RVSS, K. H. O. §. 187. vbi et insuper ad vsuras morae et duplum praemii tenetur. Vid. etiam AMST. A. O. art. 50.
- (f) v. WESKETT. P. I. p. 88. et 173. Ex Stat. Georg. III. C. 37. §. 7. — Wenn sich der Kläger weigert die Summe mit den taxirten Unkosten zur Tilgung seiner Klage anzunehmen, und es zum Verhör kommen läßt, und die Geschworne den Schaden nicht über die niedergelegte Summe ansetzen, so muß der Kläger dem Beklagten die Kosten nach der Taxirung vergüten.

§. LXIII.

Idoneam intentionem, in rei perfecto contractu assicuratae casum, iusto modo praestandum directam, implet assicuratus, probando factum, vnde eam adstruit, non praesumptum. Rem scilicet *assicuratam recepto periculo expositam*, declaratione de reliquis circa rei periculum celebratis contractibus secuta (a), per documentum recognitionis, quod respondet assicurationis instrumento (§. 27.), et vbi inde satisfieri nequit, aliunde (b) euincit, vt edendo eius *titulum*, quod in assicurationem deductum est; (v. §. 19. 20.a); rationibus rei emtae (Facturen), nauis instructae, extractu catalogi nauium in portitorio seruati, iuramento mandato, assicurationis contrahendae, litterisque, imprimis rei transmittendae, adnunciatoriis; atque ini-

M

tium

tium periculi a certo loco vel temporis momento recepti, per eius secuti attestacionem (§. 49.). *Casus vero praestandi*, qualis eius natura admittit, fides sit iudici, ex consulatu testibus confirmato (§. 61.), publica naufragii fama, vidimato sententiae confirmationem decernentis exemplo, et vnico teste de visu referente, nisi vel mediis quibusdam conuentione definitis, utpote sola nauis magistri scriptura, haud vero assecurati testatione in propria causa; vel praesumptionibus iuris (§. 49. et 56.). Liquida denique damni quantitas, quod ad damnum attinet totale, euentu continetur probato (§. 56. 60.); auariae vero intuitu ex dispartitoris exploratione, et quibus ea nititur actis, est deducenda (§. 60.).

- (a) siue sint assecurationes, siue contractus bodemeriae, ex *Stat. 19. GEORG. II, c. 17. S. 6.* (intra 14 dies ab intent. act.) v. *WESKETT I. p. 225. Ord. de L. XIV. 53. à peine d'être privé de l'effet des assurances.*
- (b) etiam si eius vel alius medii productio nominatim remissa fuerit, *HAMB. A. O. XIII.*

§. LXIV.

Contradicat vero agentis intentioni assecurator, negando et vel praegnanter, aut excipiendo, *nullum esse contractum* (cap. II.) per consensum illicitum (S. I.) vel deficientem (S. II.) vel per neglectam obuia scientiae indicationem *iniquum* (S. III.) et *deficiente externa forma* (S. IV.) declaratum; aut contractum *perfectio destitutum* per defectum initii periculi recepti (cap. III.) *non impletum* vero ob deficientem vel mutatam recepti periculi occasionem (cap. V. S.

V. S. I.); aut denique intentato ab affecurato effectu ob dolum eius (S. I. §. 59.), vel *elapsam* iuris persequendi *occasionem*, non *usu* eius (S. II.) destitutum, vel debitum per compensationem *extinctum* (§. 50.), aut deficientem rite institutam significationem damni totalis, per *modum* auariae praestandum (§. 56.); auariam vero non rite fuisse constitutam. Cumque actoris vices reus excipiens sustineat, factum non praesumptum, quo adstruit intentionem contra affecuratum, probando, eam implere pro obtinendo effectu ipsi incumbit.

SECTIO III.

De decisione in causa controuersa ferenda atque exsequenda.

§. LXV.

Causam controuersam cognitam arbitri, alias iudex, ut et quae per rite interpositam prouocationem ad eum defertur, terminant *decisione* actis, legibus, vsui (§. 42.) et aequitati *conformi*. *Condemnatio per prouisionem*, quoad ab arbitris vel iudice fieri potest (a), ob intentionem ex instrumento affecurationis rite impletam (§. 63.) *excluditur* per exceptiones, quae de momento sunt, et si ex eodem instrumento deriuent (§. praec.), pari idcirco sortiuntur efficacia rite impletae (b). *Lata* tamen, praestita cautione a victore, *in actum deducitur*, remissis, quae altioris sunt indaginis, ad disceptationem in iudicio ordinario.

(a) in quo maxime discrepant ordinationes.

(b) Conf. EMERSON T. II. p. 342. seqq. —

OBSERVATIONES MATHEMATICAE

ad accuratius determinandum affectionis usum et utilitatem, ad
dicta cap. I. §. 1. seqq. illustranda.

I.

Favorabiles aequae ac aduersi euentus eo maiorem obtinere
probabilitatem, quo maiorem omnium euentuum constituunt par-
tem, qui circa obiectum quoduis contingere possunt; nemo sane in
dubium vocabit. Adsumtis α pro favorabili et β pro aduerso euen-
tu, utroque circa obiectum A, apparenter aequae possibili; quamquam
vnus tantum exsistitur est, designando et erit favorabilis euentus
probabilitas; eademque aduersi. Cumque duo ita separatim peri-
culo exposita spectemus obiecta, quisque euentuum circa A possibi-
lium, cum quouis circa obiectum B coniunctim eueniens spectari po-
test, et si tertium C accedat obiectum, cum quouis eius euentuum quouis
coniunctorum iterum coniunctim eueniens. Et ita si eadem quae in
A, in reliquis supponimus obiectis, ex

$$\left(\frac{\alpha - \beta}{2}\right)^2 \text{ pro duobus; } \left(\frac{\alpha - \beta}{2}\right)^3 \text{ pro tribus, et } \left(\frac{\alpha - \beta}{2}\right)^\mu \text{ pro } \mu$$

obiectis; dat numerator variarum qualitate distinctarum coniunctio-
num numerum, quorum per denominatorem probabilitas determi-
natur. Et adparet ex

$$\left(\frac{1}{2}\beta\right)^\mu \frac{\mu}{1} \frac{1}{2} \alpha \cdot \left(\frac{1}{2}\beta\right)^{\mu-1}; \frac{\mu \cdot (\mu-1)}{1} \left(\frac{1}{2}\alpha\right)^2 \cdot \left(\frac{1}{2}\beta\right)^{\mu-2};$$

caet; tanquam membra dignitatis, cuius exponens est μ , proxim
sibi

sibi succedentia: vi legis coefficientium atque exponentium euentus eo minus esse expectandos, quo magis aduersi sunt; 2) quo maius est α , seu numerus coniunctim consideratorum euentuum; et 3) quo minor est aduersi euentus probabilitas in quouis obiecto speciali. At, quod de aduersis euentibus haecenus dictum est, aequè in fauorabilibus, per eandem legem obtinet; mutatis β in α ; et, si illud m , dum hoc n vicibus expectandum, etiam hisce.

II.

Idem lucrum et eandem iacturam in hominibus opum intuitu diuersis, diuersam sequi rationem emolumenti damnique; experientia constat. Nititur id perspicua cuique perpendenti suppositione, quod homini cuidam, nisi datae eius quantaecunque bonorum substantiae ($= a$) *lucrum* accedat *dabili quouis maius, tale emolumentum* contingere nequeat; at omnino *damnum infinite magnum* existat, posita *datae* substantiae *iactura*. Ex aequali etenim iactura $= a$ diuittior pro quocunque b , hoc ex substantia ($a \mp b$) retinet, *finitum* ideoque, *damnum* dum alter *infinite magnum* patitur. Quare *vt vnus idemque homo aequalia successiue sustineat damna*, substantiam bonorum eius, iactura $= n$ ad $a - n$ redactam, haud successiue vltioribus iacturis $= n$, sed minoribus quantaecunque *dabili* praecedente, ita, vt iactura totius substantiae $= a$ *damnum* adferat infinite magnum, deminutam esse oportet. Contra ideoque, datae substantiae vt homini aequalia superueniant emolumenta, successiue maiora lucra accessisse, necesse est. — Atque ergo series

puerorum et iis correspondentium emolumentorum, quo diutius progrediuntur, eo magis diuergunt. Quae omnia neque ad lucri neque substantiae definitam quantitatem, modo dabilis sit, dicta existant adstricta. Inde vero, et quia accedentia lucra secundum dictam legem eo maiora sunt, quo maior existit lucro aucta substantia a cuius emolumentum pro unitate, vel alio definito numero,

supponimus, igitur non nisi pro minimo dabili emolumento $\frac{1}{v}$ fere aequali minimo lucro auctam assumere licet substantiam $= 1$ (alias $= b$) positam, ipsi caeteris paribus proportionali, per eius tamen dependentiam ab a per $\frac{1}{v} \cdot m$ exprimendo. Vnde

pro emolumentorum serie per $\frac{1}{v}$; $\frac{1}{v} + \frac{1}{v}$; $\frac{3}{v}$; \dots ; $\frac{v}{v}$; \dots ; $\frac{nv}{v}$ progrediente; respondens erit lucro auctarum substantiarum series vt

$$1 + \frac{m}{v}; 1 + \frac{m}{v} + (1 + \frac{m}{v}) \frac{m}{v} = 1 + 2 \frac{m}{v} + \frac{m^2}{v^2} = (1 + \frac{m}{v})^2;$$

$$(1 + \frac{m}{v})^2 + (1 + \frac{m}{v})^2 \frac{m}{v} = (1 + \frac{m}{v})^3; \dots; (1 + \frac{m}{v})^v = a$$

(per suppositionem); \dots ; $(1 + \frac{m}{v})^{nv} = a^n$. Quia vero n pro

quouis numero valere potest; eodem $= - 1$ posito, erit $a^n = \frac{1}{a}$

et pro $n = - 2$; $a^n = \frac{1}{a^2}$ et ita porro; Ex quibus consequitur:

Emolumenta per positivas, *damna* vero per negatiuas exprimi exponentes, substantiae bonorum lucro auctae, pro emolumentum unitate

tate suppositae; seu, per logarithmos systematis, cuius basin suppeditat data pro emolumento $= 1$, lucro aucta bonorum substantia a et emolumenta damnaque in diuersis hominibus se habere, vt logarithmi systematum per cuiusque bonorum substantiam lucro aequali auctam datorum. — Si quis itaque, cuius bonorum substantia

valet $= a$, merces $= b$ aestimandas, et periculo $= \frac{n-1}{n}$ expositas

habet; earum salue aduehendarum valor erit $= \frac{b}{n}$; quantum pro

praemio soluere consultum ipsi videtur? Valet expectatio cum reliqua tota bonorum substantia, quae $= a$, (per emol.

$\frac{1}{n} \log. (b + a) + \frac{n-1}{n} \log a$) ipsi $(b + a)^{\frac{1}{n}} \cdot a^{\frac{n-1}{n}}$

Si praemium oblatum valeret x , certe haberet $b - x + a =$

$(b + a)^{\frac{1}{n}} \cdot a^{\frac{n-1}{n}}$ ponendum; vt neque emolumentum, neque

damnum eius siue suscipiat, siue negligat affecurationem v-

geri possit; et tunc praemium seu $x = b + a - (b + a)^{\frac{1}{n}} \cdot a^{\frac{n-1}{n}}$

et pro $b = 8000$ R; $a = 16000$ R; $\frac{1}{n} = \frac{1}{3}$ erit $x = 5685$.

Geometricum probatum dedit, vir celeberrimus Dan. Bernoulli (l. ad §. 2. cit.), suppositum (pro ordinata) emolumentum, infinite paruum dynon solum ex lucro infinite paruo dx (tanquam abscissa), cui caeteris paribus est proportionale, sed et ex summa bonorum $= x$, cuius rationem sequitur inuersam, esse aestimandum:

in-

indeque $dy = \frac{b dx}{x}$ vel $y = b \log \frac{x}{a}$ atque ideo curuam obtineri logarithmicam, cuius subtangens ubique = b .

In multifariis huius theorematibus applicationibus, quas in diiudicanda utilitate quaestuosorum in primis negotiorum, pro varia hominum conditione habere possit, immorari huius non est loci; sed allegare sufficiat, confirmari per eam, rectius atque accuratius definiri varias communis vitae experientias. Docens diuitiori magis deficere ac minus diuiti, ut pari fruantur emolumento, dubio summoet quovis, auctis diuitiis multo semper remotius votorum exsequendorum protendi finem. Atque ita eadem scientia, cuius ope motus et vires mundi visibiles aestimantur, sua quoque confert ad explorandas mundi inuisibiles leges, occulta et in iis providentiae vestigia indaganda atque accuratius perspicienda momenta, quibus construuntur voluntatum studiorum, atque voluptatum praecepta: certissimis euincens argumentis: gradum voluptatis, quo fruuntur homines, minime diuitiarum cumulo augeri, cum auctis diuitiis, atque viribus inde multo magis crescat defectus pro pari emolumento obtinendo; nec detur meta vltterioris perfectionis studio terminando.

CORRIGENDA QVAEDAM.

p. 10. l. 7. loco *est*, lege *fit*
 ad p. 13. l. 2. Cf. WESKETT P. I. p. 97. in f. qui Ord. adfert, BARCELON. conditam vere similiter circa annum 1435; cuius in Cosol. del Mare ment. fit. — et p. citt. l. 7. adde Ord. LVDOVICI XIV.
 §. 36. ab init. l. *contractus lege contractui*
 §. 54. l. 2. in f. l. *causae lege - causarum P. 19. ab init. l. modi acquir.*
 et §. 36. l. *tituli acquir. lege mod. quae sus faciendi.*

E R R A T A:

- p. 2 lin. 22 l. *multiplica* lege *multiplicia*
 3 — 4 — *accassione* — *occasione*
 — 12 — *magis* — *minus*
 5 — 8 — *quantitatis* — *quantitas.*
 6 — 13 — *remouere* — *remoueri.*
 8 — 7 — *constitutiuae* — *constitutiuæ*
 10 — 6 — *est* — *sit*
 16 — vlt. — *certo* — *utrumque*
 17 — 14 — *et cum . . . Gewinn leg. (et cum . . . Gewinn)*
 — 15 — *eo* — *hoc*
 21 — 20 — *determinatum* — *determinatam*
 23 — vlt. — *adde §. 33 et 38*
 24 — 3 — *postremo 3)* — *postremo inde 3)*
 25 — not. i. *et in Borussia v. E. z. Preuss. GB. tit. de affectu.*
 27 — §. 21 lin. 3. lege peragitur: *periculi scilicet recepti per euentus,*
(§. 51 et 22) obiectum, (§. 23 et 24) et occasionem (§. 25 et 45)
definiti, deinde praemii (§. 26) et denique contrahentium (§. 27.)
Vnde pertractionis ordo patet electo praefendus, cum pro-
xime §phum 21 sequitur §. 51, deinde §. 22-25 45; denique
§. 26 cum reliquis seqq.
 29 lin. 5. ab vlt. l. *indiuifio* lege *indiuiso*
 31 — i §. 24. — *eiusmod* — *eiusmodi*
 33 ad not. h. *adde: in Preuss. GB. exceptio est in nauis solius asse-*
curatione.
 38 l. 4. ab vlt. lege: *quae ideoque*
 — — loco: (§.) lege (§. 25),
 44 l. 2. l. *mutataturam* l. *mutaturam.*
 53. l. 6. lege: *eam sub potestate sua habuerit.*
 — *adde not. (d)*
 54 — ad fin. §. 40: (f) *vt Ord. de L. XIV. art. 68.*
 56, lin. 13. add. §. 33.
 — *in fin. l. nitautr lege nitatur.*
 57. l. 7. ab vlt. loco eo minus et l. *ergoque*
 61 — 5. l. *electionem* l. *electionem.*
 67 — 6 del. verba: *consummato scil. contractu*
 — 12. l. §. . l. §. 47.
 — 6. dd. *futuro.*
 76 §. 55. lin. 2. lege scilicet *tam*
 80 §. 57 — 5. *haud ab ipso retineri posse.*
 83 §. 58 — 3. del. *ab*
 86 in f. l. §. 53.

p. 88. l. 3 et 4. l. impenditum lege *impedimentum*

92. l. 6 ab vlt loco $\frac{(\alpha - \beta)}{2}$ lege $\frac{(\alpha + \beta)}{2}$

92. l. p. l. $\left(\frac{1}{2}\right) \beta^\mu$; $\frac{\mu}{1} \cdot \left(\frac{1\alpha}{2}\right) \cdot \left(\frac{1\beta}{2}\right)^{\mu-1}$

94. l. 4. l. existunt

96. l. 11 l. *visibilis* et l. 12 *inuisibilis*.

95. l. 7, ab vlt, loco $(b + a) \frac{n}{1a} \frac{n-1}{n}$ lege $(b + a) \frac{1}{n} \frac{n-1}{n}$

KK 1386

ULB Halle

3

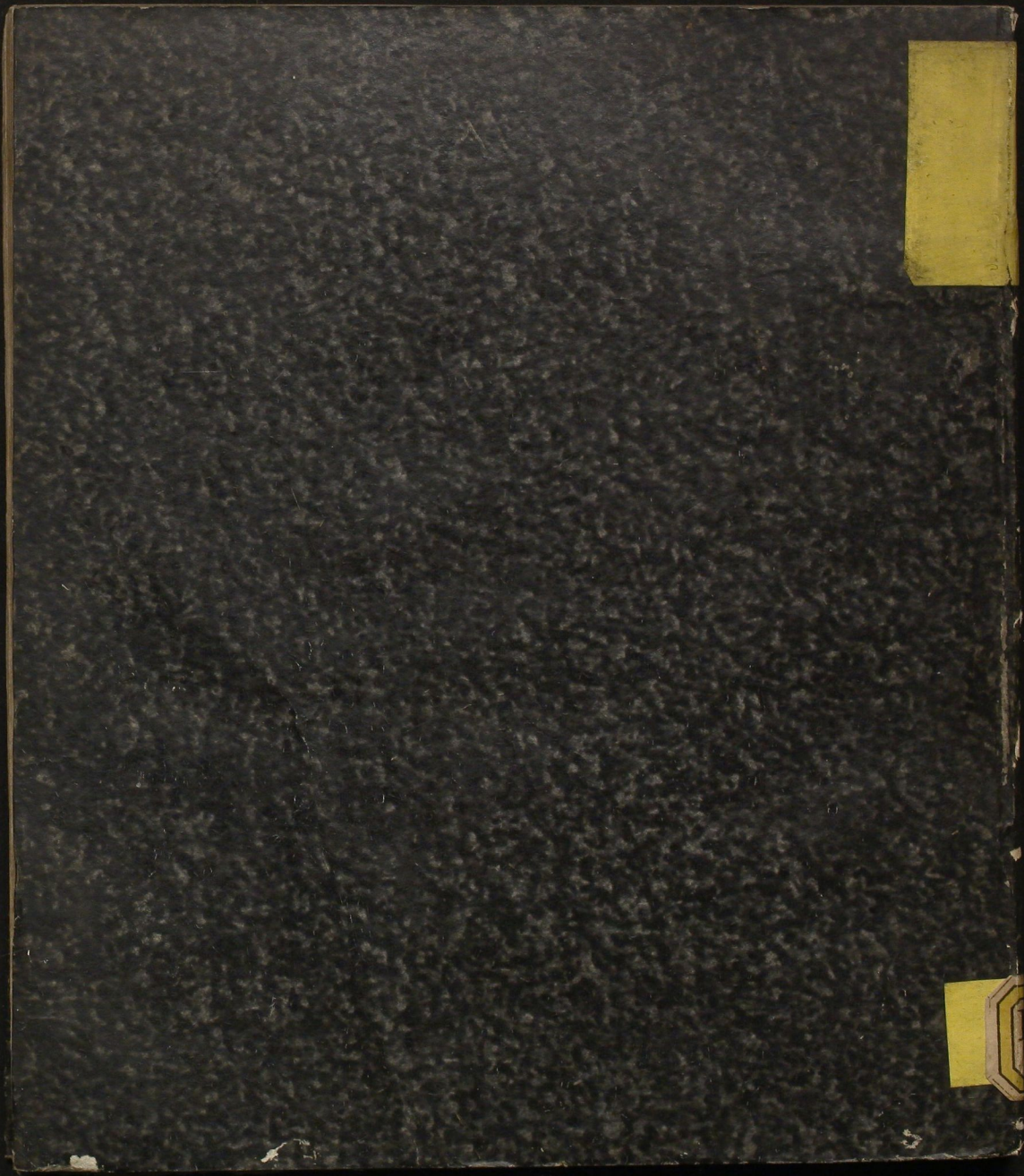
007 238 460

✓ 818

nk

Inches
Centimetres

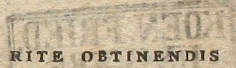
Farbkarte #13

B.I.G.

DE
RATIONE MARITIMA

ERTATIO INAUGVRALIS
QVAM
CTORITATE ET CONSENSV
IVRE CONSVLTORVM ORDINIS
PRO
IS IN IVRE HONORIBVS

XXXI. DECEMBRIS MDCCLXXXVIII.
ERVDITORVM EXAMINI SVBMITTIT
AVCTOR
CHIMVS DEHN
ESTHONVS,

GOTTINGAE,
Typis BARMIEERI
ACAD. TYPOGR.

